

[ગુજરાતી કૉપીરાઇટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૭૭૬ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ભાઈ ભાઈ સાગર

વિષય ૬-૪

ગુજરાત વિદ્યાળય ગંગાત્મક

ૐ

પરમાત્મને નમઃ

સત્સંગ વિષે

૧

મહાપદ લાધ્યું જેને, ખીજ સાધન ન રહ્યા તેને.
સહજ સમાધીરે લાગી, અનુભવ જ્યોતિ નિરંતર જાગી.
અનહદ વાજારે વાજે, પરણવ અરણવ લેહેરે માજે.
ગંગાજી જમનારે વહેછે, તરવેણીમાં તાલ મળેછે.
જન ત્યાં આવેરે ઝાઝા, ત્યાં છે સકળ તીરથનો રાજ.
દેવ મુનીનોરે મેળો, ભાવિક સંધ થાયછે મેળો.
અક્ષય વટછેરે એમાં, વિશ્વપતિનો વાસો તેમાં.
તે તીરથમારે નહાશે, કાગ મટીને હંસજ થાશે.
પિંડજ તેમારે ધરશે, એકાત્તર શત કુળ તો તરશે.
નિર્મળ થાશેરે કાયા, પ્રેમ પ્રયાગ વિશે જ નહાયા.
સત્ય ગુરુપોનીરે સંગે, છોટમ નહાયો પરમ ઉમંગે.

૨

સુખ કલ્પું ન જાય સત્સંગનુંરે,
 આઠે અંગમાં આનંદ થાય-સુખં
 અડસડ તીરથ એને સૌ આંગણેરે,
 સત્સંગેથી ભેળાં થાય-સુખં
 એ સુખ ઈંદ્રના લોકથી અધિકછેરે,
 વૈકુંઠથી વધતું જાય-સુખં
 એ સુખ બ્રહ્માના લોકથી ભારે ધણુંરે,
 એતો વેદ પુરાણે વંચાય-સુખં
 મહેતો નરસિંહ એમાંતો એમ ભણેરે,
 એતો ઝોળાપાવે આવનાશ-સુખં

૩

જને ન કીયો સત્સંગ જનમ ધરી,
 જને ન કીયો સત્સંગરે. (ટેક)
 તાંકાકેવલ પશુ કરી માનો (૨)
 જદપી મનુષ્યકા અંગરે (૨)-જને
 કા ભયો પાટ પીતાંબર પહેરણ
 ચહુડવે હરતી તુરંગરે; (૨)

તમિં કા બડાઇ પાયો (૨)
 કુદ્યો હૃદય ઉમંગરે (૨)—જેને
 આહાર નિદ્રા ભય કરતોરે મૈથુન
 લાગો વિષયંકા રંગરે; (૨)
 ચેતત નાહી બડો હે મુરખ (૨)
 કાલ કરંગો ભંગરે (૨)—જેને
 નિર્મળ ચિત્ત કરી કબહું ન નાયો
 સંત સ્વરૂપી ગંગરે; (૨)
 કહે દેવો કેસે કરી પાવે (૨)
 પુરણ પદ અભંગરે (૨)—જેને

૪

સંતો અમે વંદવારીયા, શ્રી રામનામના રે (ટેક)
 વેપારી આવે છે બધા ગામ ગામનારે—સંતો
 અમારું વસાણુ સંતો, સૌ ઢાને ભાવે (૨)
 અદારે વરણુ જેને હોરવાને આવે—સંતો
 લાખ કરોડે લેખા નહી ને પ્રાર વિનાની પુણ (૨)
 હોરવું હોયતો હોરી લેજે કરતુરી છે સોંગી—સંતો
 આવરો ને ખાતાવડમાં, લક્ષ્મીવરનું નામ (૨)
 ચિદીમાં ચતુર્ભુજ લખીયા નરસિંહાનું કામ—સંતો

૫

જેનેધેરહરિજનહરિજશગાય, તેતોનિત્ય ગંગામાં નાય (૨)
 અડસઠ તીરથ ગુરુને આંગણે (૨) દૂર ગયે શુધાય-જે.
 ધ્રુવ નાથા પ્રજ્ઞાદ નાથા, હેતે નાથા હનુમાન (૨)
 પ્રીત કરી પરીક્ષત નાથા (૨) જોગી શુકદેવ ગાય-જે.
 સહુ સંત મલી ધારણુ બાંધ્યું, જ્ઞાન ગંગા તોલાય (૨)
 જપતપતીરથજોડેમળ્યા (૨) તેમાંસર્વસાધનમળીજાય-જે.
 જ્ઞાન ગંગાનો મહિમા મોટો, મુખે કહ્યો નવ જાય (૨)
 બલેમળ્યામેતાનરસિંહનોસ્વામી, હેતેહરિનાગુણગાય-જે.

ગુરુ વિષે

૬

હરિગુણ બારબાર ગાતાં, પ્રભુગુણ બારબાર ગાતાં (ટક)
 ગુરુકી કૃપા દ્રષ્ટિ રંગ છાંઈ, હરિગુણ બારબાર ગાતાં-
 આસન બાંધી સુરતી સાંધી, બ્રહ્મટીમેં ધ્યાન લગાય-હ૦
 કૃષ્ણમેરારીજેનેઓઢીકામલકાળી, એહીમેરેમનસાય-હ૦
 જાદવ ગુરુકી કૃપા ભય, તો નાયત વૈકુંઠ જાય-હ૦

૭

સદ્ગુરના તે શબ્દ વિચારતાં (૨)
 મટે માયા મોહ વિકાર—હરિરસ પીજીયે.
 બાળી ભસ્મ કરે બીજ વાસના (૨)
 ઉર પ્રગટે પ્રેમ અપાર—હરિરસ૦
 એવો અજર અમી રસ જે પીયે (૨)
 તેહના નેણા વેણા પલટાય—હરિરસ૦
 લાગી બ્રહ્મ બુમારી ન ઉતરે (૨)
 સુખ મુખે કહ્યું નવ જાય—હરિરસ૦
 તેને સંભવ નથી રે શરીરનો (૨)
 થયો આતમ દષ્ટે ઉધાડ—હરીરસ૦
 મરજીવો થઈ હરિને મળે (૨)
 ગળે જ્ઞાન હિમાળે હાડ—હરિરસ૦
 બ્રહ્મ જ્ઞાને ગગનવત થઈ રહે (૨)
 જ્યમ કુંભ મહા જળ માંહે—હરિરસ૦
 કૃષ્ણ પોતામાં પોતે શ્રીકૃષ્ણમાં (૨)
 કૃષ્ણ વિના ન હિસે કાંઈ—હરિરસ૦

જઈ સરિતા સાગરમાં ભળે, (૨)
 તેહનું નામ નદી ટળી જાય—હરિરસ૦
 કહે પ્રીતમ સદ્ગુરુ સેવતાં, (૨)
 ટળે અંતર એક રસ થાય—હરિરસ૦

૮

સદ્ગુરુએ અમને મારેલછેરે શબ્દનું આણુ
 એક રામને ભજીલ્યો નિરવાણુરે—સદ્
 દિલીપતિ બાદશાહે હુવા અજવાળારે (૨)
 દાણીરે માગેછે તેના દાણુરે—સદ્
 કુટુંબ કબીલાની કુડી કુડી માયારે (૨)
 સાચું નારાયણનું નામરે—સદ્
 કહે રવિદાસ સંતો બાણુ પ્રતાપેરે (૨)
 મટી ગઈ ચોરાશી ઠરી આણુરે—સદ્

ધૃત્વર સ્વરૂપ વિષે.

ધૃત્વર સૌથી મોટો છે.

૯

તું અગાધ પરબ્રહ્મ નિરંજન, કેા અબ તોહીં લહેરે;
 અજર અમર અવિગત અવિનાશી, કૈાન રહનિરહેરે—તું

પ્રભાદિક સનકાદિક નારદ, શેષ હું અગમ કહેરે,
સુંદરદાસ બુદ્ધિ અતિ થોરી કેસેં તોહીં ગહેરે-તું૦

૧૦

તું અગાધ, તું અગાધ, તું અગાધ દેવા;
નિગમ નેતિ નેતિ કહે, જાને નહિ ભેવા-તું૦
પ્રભાદિક વિષ્ણુ શંકર, શેષ હું બખાને;
આદિ અંત મધ્ય તુમહીં, કાઉ નહીં જાને-તું૦
સનકાદિક નારદાદિક શારદાદિક ગાવે;
સુરનર મુનિજન ગંધર્વ, કાઉ નહીં પાવે-તું૦
સાધ બિંધ થકિત ભયે, ચતુર બહુ શ્યાને;
સુંદરદાસ કહા કહે, અતિ હા હૈરાને-તું૦
ઈશ્વર નિરાકાર છે.

૧૧

ઐસા દેશ હમારા સાધો ઐસા દેશ હમારા હૈ (ટેક)
અલખ અચિંત્ય અરૂપ અનામી,
શુણુ અવશુણુ તે ન્યારા હૈ-ઐસા૦
અગમ અગાધ અનંત અનાદિ,
અચલ અખંડ અપારા હૈ-ઐસા૦

સત્ ચિત્ આનંદ પરમ મનોહર,
 સખ જીવનકા પ્યારા હૈ—ઐસાં
 મનસે પરે બુદ્ધિસે બાહેર,
 નિર્ભય રામ બિચારા હૈ—ઐસાં
 કહત કબીરા સુન લાઈ સાધો,
 એ પ્રભુ હમ નિરંધારા હૈ—ઐસાં
 ઈશ્વર સાકાર છે.

૧૨

હમ સાકાર ઉપાસીવે, સખ ગોકુલકે બાસીવે (૮૩)
 ઉદ્ધવ તુમ અદ્વૈત બ્રહ્મ કહો, નિરાકાર ગુન હીને;
 પ્રેમી જનકા પંથ નહીં હમ શુક જ્ઞાની તુમ ચિન્હે—હમ.
 સતિત ત્રિલંગી છેલ કાંકડે, નટવર નાથ હમારે;
 નિર્ગુન બ્રહ્મ સો ધામવે ઉનકો, સમઝત સમઝનહારે—હમ.
 જગકર્તાકું રૂપ નહીં તો, જગકું કાંહાંતે આપો;
 કારન જેસા કારજ હોવે, ન્યાય શાસ્ત્રમે ગાયા—હમ.
 ઐશ્વર્યાદિ ૧૬ ગુન સંયુક્ત, નિર્ગુન ઠેસે કહીએ;
 અબનિગુન પરશુદ્ધસત્યહરિ નિરખત સખસુખ દેવે—હમ.

ભક્ત નેત્ર ભૂપણ મહા રાધાવર શ્રી કુંજ બિહારી;
દાસ દયાકે પ્રાણજીવન ધન, શ્રી ગોવર્ધન ધારી—હમ.
ઈશ્વર સગુણ છે.

૧૩

હમતો કૃષ્ણ છાત્રીલો ગાવે (૮૬)
તેરો નિગુણ અલ્લ હમે નહીં ભાવે—હમતો૦
ગિરધર ગુણ રૂપકે રાશી (૨)
અલ્લ ભજે જે ટાઢ હોય ઉદારી—હમતો૦
જલકું કયાં સુખ હોય જલપાના (૨)
લવણ કહાં સુખ સિંધુ સમાના—હમતો૦
જપામે દાસ ભાવ ઉઠ જાવે (૨)
જુગલ નહીં વહાં કયા સુખ પાવે—હમતો૦
દાસ સદા હમ શ્રીજી સ્વામી (૨)
માગે દ્યો ગુરૂ પદ શીર્ષ નામી—હમતો૦
ઈશ્વર આ જગતથી નીરાળો છે.

૧૪

તું તો ન્યારો રહીને ખેતેરે નારાયણારે (૮૬)
તારી ઈચ્છા તે સૌ માયા, તેમાં સધળાં ભેદ સમાયા;
તું નિરગુણ પણ ગુણ તુજમાં દીસે ધણારે—તું તો૦

પવન પાવકનો પીંડ બનાવે, તેમાં ચૈતન્ય તારૂં આવે;
 તુજ હાપણુ જોતામાં કાંઈ નહીં મળ્યારે-તું તો
 નટ જેમ પટને ઓથે રહે છે, સકળ પુતળાં નાચ કરેછે;
 તેમ તારા કરમાં સર્વેના તાતણાં રે-તું તો
 એક કળે સૌ જગત હલાવે, ચમકદ્વિષ્ટિ જેમ લોહ ચલાવે;
 ઇચ્છા જ્ઞાન ક્રિયા ગુણ તારા સોહામળ્યારે-તું તો
 તું ખેલે છે બાજી તારી, એમાં ન પહોંચે બુદ્ધિ અમારી;
 છોટમ તુજને ભજતાં ભાંગે ભ્રમણ્યારે-તું તો •
 સૌનો ઇન્દ્ર એક છે.

૧૫

એહી હમારે શ્રી નાથજી (ટેક)
 વહાલો ભવ તારણુ હાર-જુગ તારણુ હાર-એહીં
 દેવ ન જાણું દુસરો રે, મન કિયો રે વિચાર,
 દેવ ન જાણું દુસરો-હારે મન કિયો રે વિચાર-એહીં
 જપ તપ તીરથ કૌન કરે રે, જપતપ તીરથ અપાર,
 જપતપતીરથકાનકરે-હારેજપતપતીરથ અપાર-એહીં •
 શોચ સમય શાંતિ ભર્યો રે, મન માન્યો રે મુરાર,
 દોહ અક્ષર સુરદાસ કહે, એહી સખસારમેં સાર-એહીં

લાવણી.

૧૬

એ છે નિરાકાર સાકાર એનો ડોઠ નથી પામ્યાપાર (ટક)
ત્રિભોવન તારણ અધમ ઉધારણ, કષ્ટ નીવારણ કહાવે,
જન પ્રતિપાળા દીન દયાળા, ભુધર મનમાં ભાવે—એ૦
ભવ ભય ભંજન નામ નિરંજન, દુરમતી ગજંન દેવા,
એ પિતૃ માતા વિશ્વ વિધાતા, સદા કરી દ્યો સેવા—એ૦
નિર્મળ નામી સૌનો સ્વામી, પાર શકે ડોણ પામી,
ધીંગા ધામી અંતર જામી, નિગમ કહે નમામિ—એ૦
વીથ વીલાસી નહીં ઉદાશી પુરણ પ્રકાશી પોતે,
ઘટ ઘટ વાસી છે અવિનાશી, જગત ઉજાશી જોતે—એ૦
ભવમાં ભરીયો ટહાપણુ દરીંગા, ઠરીયો સધળે હામે,
જો અનુસરશે તો ભવતરશે, ગાયું ગણુપત ગમે—એ છે.

સંત વિષે

૧૭

નંદ નંદનકે પ્યારે, આયે મેરે નંદ નંદનકે પ્યારે (ટક)
માલા તીલક મનોહર પાના (૨)
ત્રિભુવનકે ઉજાપ્યારે—એહાં ત્રિભુવનકે—આયે૦

પ્રેમ સહીત બસત મેરે ઉરમે (૨)
 નેક ન જાત હું ટારે—એહાં નેક ન જાત૦—આયે૦
 દ્વય કમલ ઠે મધ્ય બીરાજે (૨)
 શ્રી નંદરાય દુલારે—એહાં શ્રી નંદરાય૦—આયે૦
 કયા જાનું કયા પુણ્ય પ્રગટ ભયો (૨)
 મેરે ધરજી પધારે—એહાં મેરે ધરજી૦—આયે૦
 પરમાનંદ કરી ન્યોછાવર (૨)
 તન મન ધન સખવારે—એહાં તન મન ધન૦—આયે૦

૧૮

મળે જીવન મુક્ત હરિતણા, ટળે અંતર તન મન તાપ;
 એવો સંગ સંતનો.
 ફરે અવેવ આરે શરીરનાં, પરા પલાયે પંડના પાપ—એ૦
 જેમ કીટ મટી થાય ભમરી, તેને કીટ કહે નહીં કાય—એ૦
 જેમ પારસપરશે લોહને, તે તો હેમહેલામાંય હોય—એ૦
 જેમ ચંદન વાસથી વૃક્ષને, કરે ચંદન સમાન સોય—એ૦
 જેમ મલીનજળમળે જાહનવી, તેને તરત કરે ગંગતોય—એ૦
 તાંબાભેર પલટેછે પાણીએ, કરે કંચનમય રસકુપ—એ૦

તેમ સદ્ગુરુમુખીયાંસંતથી, થાયજનતેસંતસ્વરૂપ—એ
શુકનારદ વ્યાસનેવાદમીકી, તેતોઘશ્વરકાવીયા આપ—એ
ધૂઅમરીષ પ્રહ્લાદ વિભીષણ, થયાસુખીયાસંતપ્રતાપ—એ
સંત સર્વેસુખીયાવાઠામછે, તેતોપ્રસિદ્ધકહેછે પુરાણ—એ
મન કર્મ વચને માનજે, કહે નિષ્કુલાનંદ નિર્વાણ—એ

૧૯

ધન્ય ધન્ય એસંતસુખાણને, જેનું ઉલટી પલટયું આપ;
એવા જન હરિ તણાં.

આપટળીમજ્યાભગવાનમાં, જેનોઆપમાંહરિનોવ્યાપ—એ.

જેનાશિશમાંશિશછેશામનું, જેનાનેણમાંનાથના નેણ—એ.

જેનામુખમાંમુખમહારાજનું, જેનાવેણમાંવહાલાનાવેણ—એ.

જેના કાનમાંકાનશ્રીકૃષ્ણનાં, જેનાનાકમાંનાસિકાનાથ—એ.

જેનીજીભ્યામાંજીભ્યાજીવનની, જેનાહાથમાંહરિનાહાથ—એ.

જેના હૃદયમાંહૃદયહરિતાણું, જેનાપાવમાં હરિનોપાવ—એ.

જેમ હીરો હીરાવડેવેધીઆ, તેમ થયો તે સહજસમાવ—એ.

એમ સંતમાં રહ્યા શ્રીહાર, માટેસંત તેસુખનોધામ—એ.

ધર્મ ભકિત વૈરાગ્યને જ્ઞાનજે, તેને રહેવાનું સંતછેઠામ—એ.

એવા સંતશિરોમણીકયાંમળે, જેણે દેહયુક્તિ કીધોદૂર—એ.

કહે નિષ્કુલાનંદ એનેસંગે, ઉગે અંતરે આનંદસૂર—એ.

૨૦

સંત લક્ષણ ત્રીસસોહામણાં, જેનીચિત્તવૃત્તિથઈશાંત,
એવા જન હરિતણાં

પ્રભાનંદપ્રભરસ ભોગિયા, જીવ મધ્વર ભાંગી ભાંત્ય-એ.
દયાદાનદાસક્તનચ્ચતિધણા, જ્ઞાનભકિત વિવેકવૈરાગ-એ.
ક્ષમાવંતતપેનહીતાપમાં, આશારહીતઅમલઅનુરાગ એ.
અક્રોધ ઇન્દ્રિજીત અનુભવી, કવિ ક્રોમળ શીવસંતોષ-એ.
વ્યાસા રહીત અમૃતવાણીવદે, સેહેજનંદઆનંદકોશ-એ.
શુદ્ધ રનેહી સ્વારથ નવ મળે, પરમારથ ઉપર પ્રીત-એ.
શશી સુરજવત સાક્ષી રહે, ઉદાર અર્જુવની રીત-એ.
હરખશોકવિશેષેએનહીં, અર્ધનિમીષ તજે નહીં નામ-એ.
સુરતરૂ સુરધેનુચિંતામણી, મળતાં પોહોંચે મનકામ-એ.
પરિપુરણ વળણ સંતના, ખતરીશમાં ઝોછાં બે-એ.
કહે પ્રીતમ સદગુરૂ સંતને, સહ સોંપીને શરણે રહે-એ.

૨૧

સંત પારસ અંદન બાવના, કામધેનુ કહ્યપદ્મ સાર,
સમાગમ સંતને

પ્રેમ સમજણો અંતર ધણો, તરૂપારસ તણ પ્રકાર-સમા૦

એક પારસથી પારસ બને, એક પારસથી બને હેમ—સમા૦
 એક પારસ લોહ કુંદન કરે, સો વસા એમનું એમ—સમા૦
 એકચંદનથી વિષઉતરે, એકચંદને અગ્નીઆશાય—સમા૦
 એકતળભરતેલમાંજે પડે, ફરીતાતું કયારે નવ્યથાય—સમા૦
 સૌગજશિર મોતીનની પજે, સહનાર્યસતીનવહોય—સમા૦
 સૌસેન્યશરાનવજાગીએ, એવીજ્યુગતવિચારજેય—સમા૦
 જ્ઞાન હીણુ ગુણનવ કીજીએ, વાંઝગાયસે એથુંથાય—સમા૦
 કહે પ્રીતમ પ્રભવિદ ભેટનાં, ભવરોગ સમુગો જાય—સમા૦

૨૨

સાધુતે જનનો સંગ, બાઈ મારે ભાગ્યે મળ્યો છે;
 મોટા પુરુષનો સંગ, બાઈ મારે ભાગ્યે મળ્યો છે. (૮૬)

મોટા પુરુષના દર્શન કરતાં, (૨)

ચહે છે ચોગણો રંગ—બાઈ૦

અડસક તિરથ મારા સંતને ચરણે, (૨)

કોટી કાશીને કોટી ગંગ—બાઈ૦

દુરીજન લોકનો સંગ ન કરીએ, (૨)

પાંડે ભજનમાં ભંગ—બાઈ૦

નિંદાના કરતલ નરકેરે જસે, (૨)
 ભોગવશે થઈ ભોરિંગ—ખાઈ૦
 મીરાં કહેરે ખાઈ સંત ચરણુજ (૨)
 ઉઘીને લાગો મારે અંગ—ખાઈ૦

૨૩

ઓભાઈરે શાન્તિ પમાડે, તેને તે સંત કહીએ
 તેના દાસના દાસ થઈને રહીએ (૨૬)
 વિધાનું મુળ મારા ગુરૂએ ખતાવ્યું
 ત્યારે મેતાનો માર શીદ ખાઈએ (૨)
 કીધા ગુરૂજીને બોધ નવ આપે
 ત્યારે તેના ચેલા તે શીદ થઈએ—ઓ૦
 વૈધની ગોળી ખાતાંને દુઃખ નવ જાય
 ત્યારે તેની ગોળીતે શીદ ખાઈએ (૨)
 લીધા વળાવાને ચોર જયારે હુટે
 ત્યારે તેની સોખતે શીદ જઈએ—ઓ૦
 કદપ વૃક્ષ સેવીએ ને દારિદ્ર ઉમે
 ત્યારે તેની છાયા તે શીદ રહીએ (૨)

રાજની ચાકરીમાં લુખ નવ ભાગે
ત્યારે તેની વેડે તે શીદ જઈએ—ઓ
નામ અમુદ્ય માર ગુરૂએ બતાવ્યું
ને તે તો ચોંટ્યું છે મારે હૈયે (૨)
મહેતા નરસિંહાની વાણી છે સારી
શામળાને શરણે જઈએ—ઓ

૨૪

સંતનકે સંગ લાગરે, તેરી આછી બનેગી (ટક)
હંસનકીગતિહંસહી બને, કાઠનજને કાગરે—તેરી—સંત.
સંતનકાસંગપૂર્ણિકમાધ, હોધખડોતેરોભાગરે—તેરી—સંત.
ધૂંકીબનીપ્રદ્ધાદ્ધીબનગધ, હરીસમરશુવૈરાગરે—તેરી—સંત.
કહતકબીરસુનોભાઈસાધુ, રામભજનકાલાગરે—તેરી—સંત.

૨૫

વહાણારે સંતને જય જય સીનારામ
હારે મારી હાવતી વેળાના રામે રામ
હાંડારે મારા ગુરૂને કહેજે પ્રણામ—વહાણારે
ક્યાં થકી અવ્યાને ક્યાં તમે જશે, (૨)
હારે તમે ક્યારે કરશે વિશ્રમ—વહાણારે

સતસંગ કરવો ભવસાગર તરવો, (૨)
 હારે કાયા પડીએલ પીપળ પાન—વહાણારે૦
 રૂઢીઆમાં રાખુંને ઘડી ના વીસારું, (૨)
 હારે મારે જુગના જીવન સાથે કામ—વહાણારે૦
 સતસંગમાં એક હંસ ખીરાજે, (૨)
 હારે જીવને હોયરેઆગળનીઓલખાણ—વહાણારે૦
 દાસ જીવણ સંતો ભીમ ડેરે ચરણે, (-)
 હારે આપણે બહુંછે વૈકુંઠધામ—વહાણારે૦

જોગી ન થવા વિષે

૨૬

નિશ્ચે કરો રામનું નામ, નથી કાંઈ જોગી થઇને બહું;
 નથી ભેષ ભગવો કાંઈ કરવો(૨)ભેગું કરીને ખાવું—નિં
 જો પુરવે તો ભગવા કરજો, પુરવે ઉજ્જવળ રાખો,
 રખે દુખવો સામા જીવને, સુખ સામાનું તાકો—નિં
 એક ત્રાજવે સૌ સંસારી, ખીજ જોગી લાવો;
 ક્રિયા જોગીને રામજી મળીયા, એવો એક બતાવો—નિં

કંઈ નાઠા રાંડાને રોષે, કંઈને ન મળી નારી;
 કોઈ રવાદે કોઈ કરજે નાઠો, કેમ રીઝે ગીરધારી-નિં
 મહેતો મીરાંને પક્ષાદ, સેનો નાપીક નાતી;
 ધનો પીપો રોહીદાસ કુપો, ગોરો કુંભારની જાતી-નિં
 બોડાણો જ્ઞાતી રજપુતની, ગંગા બાધછે નારી;
 દાસ થઈને જો રહ્યાતો, ઘેર આળ્યા ગિરધારી-નિં
 રંકા વંકા સજન કસાઈ, ભજ્યા રાતને દહાડો;
 ક્રિયા જોગીને રામજી મળીયા, એવો એક દેખાડો-નિં
 નથી રાખ વિશ્વતી ચોળવે, નહિ ઉંધે શિર ઓદ્યે;
 નથી નારી તજી વન જતાં, જ્યાં સગિ આપ નખોળે-નિં
 જંગલમાં મંગળ કારિ જાણે, મંગળ જંગલ જોને;
 કડવું મીઠું મીઠું કડવું, સમજી વશ છે તેને-નિં
 પયને આથે ધૃત રહ્યું છે, તલ આથો જમ તેલ;
 કહે નરભો રઘુવર છે સધળે, એવો એનો ખેલ-નિં

ભકિત વિષે.

૨૭

સંતો ભકિતરૂપી એક સાચી કમાઈ,
 સાચી કમાઈ તેમાં જેસે ન પાઈ -સંતો.

ઢાટી જનમના કલેશ રે જાયે, (૨)
 ટાળી દે પલ્લમાં આ ભવની ભવાઈ—સંતો
 નરતન દેહ પછી દુર્લભ મળવો, (૨)
 જીતેલી ખાજી ને હારવી ન ભાઈ—સંતો
 નરહરી એક પ્રભુને ભજીલે, (૨)
 નાંખીને સો મણુ રૂની તળાઈ—સંતો

૨૮

ભક્તિ મહા બગવંતીરે, વડાતો વશ થઈ આવે ઘેર (ટક)
 ભક્તિને વશ થઈને વડાતો, વસિયા ગોકુળ ગામ,
 આહીરડાને લાડ લડાવ્યા, એવા સુંદર શ્યામ-ભક્તિ.
 વેદ પુરાણ પોકારે હરિનું, પતિત પાવન નામ,
 એ પાંડવની સાથે રહાને, સધગા કીધાં કામ-ભક્તિ.
 અમરીખને હેતે અવતરિયા, ભક્તન ઢેરે ઘેર,
 રઘુનાથ ઢે પામ્યા ઢેરી, એ પૂરવની પેર-ભક્તિ.

૨૯

ભજનડો પરિમાન, એસો હરિ, ભજનડો પરિમાન,
 નીચ પાવે ઉંચ પદવી, જલ તરે પાપાણુ—એસો

અધમ ભીલડી અજાત ગુનકા, ચડી જાત વિમાન,
નામ લઈ નૈકુંઠ પામી, બાજતે નીશાન—એસો।
ચત્રત તારાને ચલત મંડલ, ચત્રત શશી જ્યોર બાન,
દાસ ધ્રુવકું અવિચલ પદ્મિ, રામકે દીવાન—એસો।
રાવળકે દસ શિશ છેદે, ઠરગૃહે સરંગપાણ,
વિમિષાણકું લંકાદીની, ભક્ત આપનો જાન—એસો।
નિગમ જાડી સાંખ પુરે, સુનો સંત સુજાન,
દાસ તુલસી શરણ આયો રાખીયે ભગવાન—એસો।

ભકિતમાં શરમ ન કરવા વિધે.

૩૦

હરિનો મારગ છે શરનો, નહિ કાયન્નું કામ જોને;
પરથમ પહેલું મરતક મૂડી, વળતી લેવું નામ જોને.
સુત વિત્ત દારા શિશ સમ-પે, તે પામે રસ પીવા જોને;
સિંધુ મધ્યે મોતી લેવા, માંદિ પડ્યા મરજીવા જોને.
મરણુ આગમે ભરે મૂડી, દિલની દુગ્ધા વામે જોને;
તીરે હલો જીવે તમાસો, તે દોડી નવ પામે જોને.

પ્રેમ પંથ પાવકની જવાળા, ભાળી પાછા ભાગે જોને;
 માંહી પડ્યા તે મહા સુખ માણે, દેખનારા દાઝે જોને.
 માથા સાટે મોંધી વસ્તુ, સાંપડવી નહીં સહેલ જોને;
 મહા પદ પામ્યા તે મરજીવા, મૂઢી મનનો મેલ જોને.
 રામ અમલમાં રાના માતા, પુરા પ્રેમી પરખે જોને;
 પ્રીતમના સ્વામીની લીલા, તે રજની દન નરખે જોને.

૩૧

ભકિત શરૂગીરની સાચીરે, લીધા પછી કેમ મેલે પાછી-
 મન તણે નિશ્ચય મોગ્યા કરીને, વધીયા વિશ્વાસી;
 કામદોષ મદલોભ તજીને, પછી ગળે દીધી કાંસી-ભ૦
 શબ્દોના ગોળા જ્યારે છુટવાડાગ્યાને મામલે રહ્યા સૌ મચી;
 કાયર હતા તે કંપવા લાગ્યા, નિશ્ચે ગયા નાસી ભ૦
 સાચા હતા તે સન્મુખ ચડિયા, હરિ સંગાથે રહ્યા રાચી,
 પાંચ પચીસને અળગામેદ્યા, પછી બ્રહ્મ રહ્યો ભાસી ભ૦
 કરમના પાસલા કાપી નાંખ્યા ભાગ, ઝોળખ્યા અવિનાશી,
 અષ્ટસિદ્ધિની ઇચ્છા ન કરે, જેની મુક્તિ થઇ દાસી-ભ૦
 તનમનધનજેણે તુચ્છ કરી જાણ્યાં, અદર્શ રહ્યા ઉદાસી;
 ભોજો ભગત કહે ભકત થયા, એતો વૈકુંઠના વાસી-ભ૦

૩૨

તમે નામ નારાયણનુંરે, લેતાં ડરશેમાં
તમે ડરતાં હોતોરે, ફરીને કોઈ લેશેમાં (૨૬)
સંસારી કહેછેરે, ભગતડા ભૂંડા છે (૨)
તમે ભૂંડા ન જાણોરે, ભક્તિના મૂળ ઉંડા છે-તમે૦
સંસારી કહેછેરે, ભગતડા કાલા તે (૨)
તમે કાલા ન જાણોરે, પ્રભુને બહુ વહાલા છે-તમે૦
સંસારી કહેછેરે, ભગતડા ઘેલા છે (૨)
તમે ઘેલા ન જાણોરે, પ્રભુને મન પહેલા છે-તમે૦

૩૩

ભાવે ભજતાં તે ત્રિભોવ નાથ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
બહાલો રીઝવનાં વિશ્વનાથ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
સેવે છુટા બાળાને જેને જવાન, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
ધનવાન અતે વિદ્વાન, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
ભજી ગયા છે જેને માટાભૂષ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
ધ્રુવ પ્રદ્ધાદ રાજના પુત્ર, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
આધવ અકૂળને અંબરીષ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
રાજ ખટ્વાંગ જનક પરીષ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.

તજ્યું ભરતે જોને માટે રાજ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
 મીરાંબાઇએ નરાખીછે લાજ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 કર જોડી કહે દાસોના દાસ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
 અંતે જાવું છે પ્રભુજીની પાસ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.
 કહેછે જાદવ નથી પુરું કામ, શરમ તેમાં શાની કરવીરે,
 ભાવે ભજતાં તે શ્રી ભગવાન, શરમ તેમાં શાની કરવીરે.

પ્રભુ પોતાના ભક્તોને જાણે છે.

૩૪

નીચકુળાં તે રોહીદાસ નિપજ્યોરે, (૨)
 તોએ પ્રભુએ ઉતાર્યો પાર, એવા અધમઉદ્ધારણુ શ્રીહરીરે.
 પુત્ર નામે અજમેલ પાપીનેરે, (૨)
 મુકાવ્યો તેને જમનો માર એવા અધમઉદ્ધારણુ શ્રીહરીરે.
 સુખ આપ્યું તે સજજન કસાઇનેરે, (૨)
 ભવતાર્યો તે શ્રીભગવાન, એવા અધમઉદ્ધારણુ શ્રીહરીરે.
 દાસ કાંધો દરજી નામદેવનેરે, (૨)
 ધણું આપ્યું કબિરને જ્ઞાન, એવા અધમઉદ્ધારણુ શ્રીહરીરે.
 કંસ કેરી તે દાસી કુખજરે, (૨)
 તેને રાણી કરીછે રણછોડ, એવા અધમઉદ્ધારણુ શ્રીહરીરે.

વળી શવરી દાળીના સાથમારે, (૨)
 કર્યા પ્રભુજીએ પુરાણ કોડ, એવા અધમ ઉદ્ધારણ શ્રી હરીરે.
 પાપ મુક્ત કરી ગુણકા પીંગળારે, (૨)
 બહુકષ્ટથી ઉગારી મીરાંબાઈ, એવા અધમ ઉદ્ધારણ શ્રી હરીરે.
 વનવાસી વાંદરને વહાલાં કર્યારે, (૨)
 મળ્યા સુગ્રીવને કરી મિત્રાઈ, એવા અધમ ઉદ્ધારણ શ્રી હરીરે.
 એવા આદી અનેક ઉગારીયારે, (૨)
 સુખ દાયક સુંદર રયામ, એવા અધમ ઉદ્ધારણ શ્રી હરીરે.
 માટે ભાવે ભજો ભગવાનનેરે, (૨)
 મુણ ગાય તે ગણપતરામ, એવા અધમ ઉદ્ધારણ શ્રી હરીરે.

૩૫

જે જન ઓધામો હેન બિસારે, તા હેન બિસારૂં છીન એક ધડીરે.
 મોકું ભજો ભજુ મેં વાકું, કલ ન પડત છિન એક ધડીરે
 જન્મ મરણકા સંકટ કાટું, રાખું મેં આનંદ ભરીરે—જ.
 સુમરનકોનો દ્રોપદી રાની, ચીર બઢાએ પ્રભુ આપ હરિરે,
 મહાભારત ભરવીરેઈંડા, રાખલીઓ ગજધંટ ધરીરે—જ.

ધ્રુ પ્રહ્લાદ રેન દિન ધ્યાવે, ગુપ્ત રૂપસો પ્રગટ કરીરે,
 અંભકાડહિરણ્યકશ્યપુમાર્યો, ભક્તપ્રહ્લાદકીરણકરીરે-જ.
 અમરીખ ધર ગયે દુર્વાસા ચક્ર પઠાયે મહુ સાર કરીરે,
 ભજનહારભજનું તજનહારતજનું, એસીહમારીપરાપરીરે-જ
 પાંચ પાંડવકી રક્ષા કીની, લાખા ગૃહમાં સહાય કરીરે,
 સૂર કહે ગજરાજ ઓધાર્યો, દયાસિંધુ જહુનાથ હરિરે-જ.

૩૬

બહાલો મારો સાચાનો સંગાથીરે, જણે પ્રીત કીધી (૨૬)
 બહાલાજી મારા પ્રથમ ધ્રુવસુ પ્રીત કીધી, (૨)
 તેને અવિચળ પદવી દીધીરે-જણે પ્રીત કીધી.
 બહાલાજી મારા બળિને બોલાવી વાચા લીધી, (૨)
 ત્રણ ડગલાં પૃથ્વી લીધીરે-જણે પ્રીત કીધી.
 બહાલાજી મારા હંડા તે જળમાં ગર્જના કીધી (૨)
 તેની તરત ખબરૂં લીધીરે જણે પ્રીત કીધી.
 બહાલાજી મારા વૃંદા તે વનના વાસી, (૨)
 એમ બોલ્યા જીવણ દાસીરે-જણે પ્રીત કીધી.

૩૭

હરીને ભજતાં હજી કોઈની લાજ, જતાં નથી જાણીરે,
જેની સુરતી શામળીયા સાથ, વદે વેદ વાણીરે. (૮૬)

વહાલે ઉગાર્યો પ્રશ્નદ, હિરણ્યકશ્યપુ માર્યો રે (૨)

વિલીપણને આપ્યું રાજ્ય, રાવણને સંહાર્યો રે-હરીને૦

વહાલે નરસીંહ મેતાનો હાર, હાથોહાથ આપ્યો રે (૨)

ધ્રુવનેઆપ્યુ અવિચળરાજ, પોતાનોકરીસ્થાપ્યોરે-હરીને૦

વહાલે મીરાં તે બાધના ઝેર, હજાહજી પીધારે (૨)

પાંચાળીના પૃથ્વી ચીર, પાંડવ કામ કીધાં રે-હરીને૦

આવો હરી ભજવાનો લદાવો, ભજન કોઈ કરશે રે (૨)

કર જોડી કહે પ્રેમજીવાસ, ભકતોનાદુઃખહરશેરે-હરીને૦

વિશ્વ સ વિરે.

૩૮

મેં ભરોસે અપને રામકે, મેં ભરોસે અપને રામકે (૮૬)

ઐયાર ન હય કછુ કામકે, મેં ભરોસે અપને રામકે-મેં૦

જો માગે સો દેત પદારથ, વારી જડેં ઠંસ નામપે-મેં૦

દોઉ અક્ષર હય સખકુવતારક, અંતદેત સુખધામકે-મેં૦

તુલસીદાસ પ્રભુ નામદયાધન, ઐયાર દેવ સખ નામકે-મેં૦

૩૯

રામ રતન ધન પાયો, મૈયા મેંતો રામ રતન ધન પાયે (ટેક)
 સત સંગત સદ્ગુરૂકી કૃપાસેં (૨)
 તો ભાગ્ય બરો બની આયો મૈયા મેંતો રામ૦
 ખરચ્યો ન ખુટે વાકું ચોર ન લુટે (૨)
 તો દિન દિન હોત સવાયો—મૈયા મેંતો રામ૦
 નીર ન ડુબે વાકો અગ્નિ નં બલે (૨)
 તો ધરણી ધર્યો ન સમાયો—મૈયા મેંતો રામ૦
 નામદો નાવ ભજનદ્રી બતિયાં (૨)
 તો ભવ સાગરેસં તાર્યો—મૈયા મેંતા રામ૦
 આઈ મીનાં કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર (૨)
 તો ચરન રમલ ચિત્ત લાયે—મૈયા મેંતો રામ૦

૪૦

ગમ સમરતારે કાંઈ ફીકર નહીં, સખદુખ ડામીટ બવેરે.
 આરે કાયામાં પાંચ પુરૂષ, ત્રણ નજરે આવેરે (૨)
 શુરૂ મળેતો જ્ઞાન બતાવે (૨) ખોળે ખળડું પાવેરે—રામ૦

વિંધ્યા એટલા મોતીડાને, બીજા પથ્થર પાવેરે (૨)
સમજ્યાએટલામાનવીભાષ (૨) ગાફલગોધાખાવેરે-રામ
સાત સમુદ્ર વચમાં એટ, નિત્યે કીર્તન ગાવેરે (૨)
હરતાંને ફરતાં રામસમરલે (૨) પલમેં પારહોખવેરે-રામ

હરિ ભજવામાં આજસ ન કરવા વિષે.

૪૧

આંધળી તે દુનીયા ઉંધે ઘેરાણી લોભે લેવાણી ખયરે,
આ પેટભર્યાના પંપાળમાં, ગુણુ ગોવિંદના નવ ગાયરે (ટક)
આજ ભજશું કાલ ભજશું, વરશ વીત્યાં દશવીસરે (૨)
ઘડપણુ આવતાં વાર ન લાગી ડોલવા લાગ્યા. શિશરે-આં.
ભક્તિ તો તુંને ભાવે નહીંને ને ધરમ ન આવે ધાડરે (૨)
તીરથ વ્રતની તેવડ ન પહોંચી, મરી ગયો મધરાતરે-આં.
દસજ ઉંધ્યા વીસજ ઉંધ્યા ઘણા ઉંધ્યા ગેમારરે (૨)
ઠહે તુલસીદાસ જે નર જગ્યા તે નર ઉતર્યા પારરે-આં.

૪૨

ભજનવિનાં જીવડા દુઃખી, મન તું રામ ભજન કરીવે;
જીવ તું ખયગો જરૂર, મન તું રામ ભજન કરીવે.

હાખરે ચેરાશી ફેરા ફિરેગો (૨)
 જીવ જનમી જનમી મરે—ભજન૦
 માત પિતા તેરા દારાને બંધુ (૨)
 વામે કારજ કછુ ન સરે—ભજન૦
 હરતીને ઘોણ માત્ર ખજના, (૨)
 ધન ભંડાર ભર્યો ધરમે—ભજન૦
 બાધ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધરના ગુણ, (૨)
 અરે મેરો ચિત્ત ભજનમેં ધરે—ભજન૦

૪૩

હરિનામ બિના નર એસા હય
 દીપક બિના મંદીર જેસા હય—હરિ૦
 જેસે શશી બિન રજની સોહી હય
 જેસે બિના લુનકી રસોઈ હય
 જેસે ગુરૂ બિનાકા ચેત્રા હય—હરિ૦
 જેસે પુરૂષ બિનાકી નારી હય
 જેસે પુત્ર બિનાકી માતાંરી હય
 ગીનકા ધર પુત્ર જેસા હય—હરિ૦

હુંઠર બિના વૃક્ષ બનાયા હય
જેસે સૂમ સંચરી માયા હય
જલ બિના સરોવર જેસા હય—હરિ०

૪૪

હરિ નહીં ગાયો, જનમારો ગુમાયો,
જનમારો ગુમાયો, જનમારો ગુમાયો—હરિ०
હરિ જનકો સનમાન ન કીનો (૨)
અપનો કુટુંબ જુમાયો—ન ગાયો—હરિ०
પરમ્પરી વિષયા દે કારાન (૨)
લખરે ચોરાશી ભટકાયો—ન ગાયો—હરિ०
કહે જાદવ હરિ ભજ્યો નહીં તું (૨)
હીરો હાથસે ગુમાયો—ન ગાયો—હરિ०

ભકિત જલદો કરવા વિષે.

૪૫

હરિ ભજ્યાનું ટાણું આછે રામ ભજ્યાનું ટાણું;
આછે કૃષ્ણ ભજ્યાનું ટાણું;
છુટ્યા શિદ ભમોછેરે, આ છે હરિ ભજ્યાનું ટાણું.

હરતાં ને ફરતાં હરિ ન સમર્યા, શું બેસે છે નાણું;
 વહાલા શું બેસે છે નાણું:
 સમી સાંજના સુર્ધ રહ્યો છો, હમાણા વડાશે વાણું—ભુલ્યા.
 ઠાલે રે ઠાલે ભરીયે ભરીયે, માયા મોટું માણું,
 વહાલા માયા મોટું માણું:
 ઓચિંતો આવીને પકડશે, પકડ્યું રહેશે કરિયાણું—ભુલ્યા.
 માથે આવ્યું નહીં મટે, વહાલા ધુંધટમાં ઘેરાણું,
 વહાલા ધુંધટમાં ઘેરાણું:
 બળ કરી બોલાશે નહીં, જ્યારે બેઠું જમતું થાણું—ભુલ્યા.
 દીધાવિના કયાંથી પામો, વહાલા એ વાતો હું જાણું,
 વહાલા એ વાતો હું જાણું:
 ગોવિંદરામ કહેઅહીંયાનસમર્યા, ઉવાંનથીઠેકાણું—ભુલ્યા.

૪૬

કાયા છે ત્યાં સુધી કર સમરણ કીરતારનું રે (ટક)
 જતન કર્યું જડરામાં જશે, તારો દેડ રચ્યો છે તેણે;
 તેણે કામ કર્યું છે અતિ ઉપકારનું રે—કાયા૦
 પ્રસન્ન થયા પડેતાં પપ કીધું, માતાના સ્તનમાં રચી દીધું
 તેણે કારજ સોંધ્યું તારા આહરનું રે—કાયા૦

કાન નેત્ર કીધાં છે કેવા, સર્વે અંગ અમુલ્ય એવા,
 અંતઃકરણ કીધાં છે વિવીધ વિચારના રે-કાયાં
 દાંત દીધા તું ને ચાવણું ચાવવા, અન્ન સર્જ્યું ઉદર ભરવા,
 કર દીધા કારજ કરવા વહેવારનાં રે-કાયાં
 સુર દુર્લભ મનુષ્યા દેહ પામી, લંપટ ન થવું લુણ હરામી,
 છોટમ શરણ પ્રહી લે સર્જનહારનું રે-કાયાં

૪૭

જ્યાંલગીઆત્માઅંગમાંછે, ત્યાંલગીહરિહરિતુંકહે (૧ક)
 હાલતા હરિને ચાલતા હરિને, એસતા હરિતું કહે (૨)
 સુતાપહેલાંજે સ્મરણકરે ભાઈ, તેનીખેલોજયજય-જ્યાં
 લીધા સરીખું નામ હરિનું, લઈ શકે તો લે (૨)
 દીધા સરીખું દાન છે અન્નનું, દઈ શકે તો દે-જ્યાં
 આરે સંસારીયો સર્વે ખોટા ને, સાચી વસ્તુ એ (૨)
 એકતોપુણ્યખીજુંહરિભજનભાઈ, જીવડાસમજીલે-જ્યાં
 દષ્ટ પદાર્થ સર્વે ખોટા ને, આત્મા અખંડ છે (૨)
 કીડીથકીતે કુંજર લગણ ભાઈ, કાળચક્રનોભય-જ્યાં
 એકાદનઆંગણેદીવાવીવાહનેવળી, ઢોલશરણાઈવાગે (૨)
 કહેજીવણએવોએકદિન આવશે, સમશાનો ધગશે-જ્યાં

૪૮

તારી કાયા નગરમાં રે, ચોર ચોરી કરે નર છાની (ટક)
 ચોર ચોર તો ચોરી કરે—એના ધન ધુતારા લેશે (૨)
 એરે કાયાના કહ્યા ન માનો, (૨) દિનના ખાતર દેશે
 નગરી નવતેરી મારે—ચોર ચોરી૦—તારી કાયા૦
 પાંચ ચોર તો પ્રગટ થયા—તેને પકડી ન શકે કોઈરે(૨)
 તત્વ હતો તે તારવી ન જાણ્યો, હાથે હીરલોખેયો—નગરી૦
 આશા તૃષ્ણા નહીં જુગલે—વાલામનકા મેલનધોયારે (૨)
 શુર પ્રતાપે ભણે ભવાનીદાસ, એસીલગનીલાગી—નગરી૦

મોત વિધે.

૪૯

તારા મનમાં જાણે છે મરવું નથીરે,
 એવો નિશ્ચય કર્યો નિરધાર,
 તેમાં જીલ્લી ગયો ભગવાનને રે. (ટક)
 ધન દોલત નારીને ઘણા દીકરાંરે, (૨)
 ખેતિવાડી ઘોડીને દરખાર—તેમાં૦

- મેડી મંદીર ઝરખાને માળિયારે, (૨)
 સુખદાયક સુંદર સેજ—તેમાં
 ગાદિ તકિયાને ગાલ મથુરિયારે, (૨)
 અતિ આડ કરે છે એજ—તેમાં
 નીચી ખાંધ કરી નમતો નથીરે, (૨)
 એવું સાધુ સંગાથે અભિમાન—તેમાં
 મરમાળી મોહનજીની મૂર્તિરે, (૨)
 તેની સાથે ન લાગેલ તાન—તેમાં
 પાપ અનેક જનમના આવી મળ્યારે, (૨)
 તારિ મતિ મલિન થઈ મંદ—તેમાં
 દેવાનંદના વહાલાને વિમરી ગયોરે, (૨)
 તારે પડ્યો ગળે જમ ફંદ—તેમાં

૫૦

તારે માથે નગારા વાગે મોતનારે,
 નથી એક ધડીનો નિરધાર;
 તોય જાણ્યા નહીં જગદીશનેરે (૨૬)

મોટા મેલીને રાજ મરી ગયારે, (૨)
 બેને બતાં ન લાગી વાર—તોય૦
 તાણે બેબન ગયું જખ મારતુરે, (૨)
 માથે કાળા મટી ગયા કેશ—તોય૦
 અંત કાળે લેવાને જમ આવિયારે, (૨)
 તેનો ભાળી ભયંકર વેશ—તોય૦
 શેમ કોટી વીંછુ તણી વેદનારે (૨)
 દુઃખ પામ્યો તુ દૈવના ચોર—તોય૦
 સગા સ્વાર્થી મળ્યાં સૌ લુટવારે (૨)
 તેનું જરાએ ન ચાલે બેર—તોય૦
 જીભ ટુંકી પડીને તુટી નાડિયોરે (૨)
 થયુ દેહ તજ્યાનું તત્કાલ—તોય૦
 દેવાનંદ કહે નવ જાણ્યા મારા નાથનેરે (૨)
 મળ્યો મનુષ્યનો દેહ વિશાળ—તોય૦

૫૧

બે વિચારીને જીવે દુઃખમાં મરવું એતો સહી (૮૬)
 મેડી મંદીરને માળીઆ તારા, પડયા રહેશે સહી (૨)
 પ્રભુને અર્ચે પૈસો ન વાવર્યો, ઠાઠડી ઠાલી ગઈ—જો.

કંચન જેવી કાયા તારી, અડવા દેતા નહીં (૨)
 ધર છોડી શમસાને આદ્યા, ગોદરે રાખું થઈ-જો
 માત પિતા તારા બેન બનેવીને, ધરની નારી રહી (૨)
 છોકરા તારા અળગા રહેશે, એકલો બને વહી-જો
 હરિ ભજો તમે હક હાલો, એમ વેદમાં વાણી કહી (૨)
 હીરજીકહેજેહીરિભજ્યા, તેનીજીગમાં જશે રહી-જો

પર

મારો હંસલો નાનો ને દેવળ જીનું તો થયું,
 જીનું તો થયું રે પાંજર પડયું તો રહ્યું રે-મારો
 કુડી કુડી કાયા રામ, જીડી જીડી માયા રે (૨)
 કુડા તો દિલાસા અમને દઈ તો ગયો રે-મારો
 આરે કાયાની સાથે પ્રીતું બંધાણી રામા (૨)
 પડી ગયા દાંત રેખું પડયું તો રહ્યું રે-મારો
 કાયાનો ગઢ હંસા ડોલવાને લાગો રે (૨)
 હીડી ગયો હંસ પાંજર પડયું તો રહ્યું રે-મારો
 બાઈ મીરાં ગાય પ્રભુ ગિરધરના ગુણ વાલા (૨)
 છેલ્લી બાકી ના રામો રામ રે-મારો

જગત્ મિથ્યા.

૫૩

સખી જન જગત્ વહેવાર, રેનકા સપના,
 તુમ કાયકું કહત હો યાર ભુલ કર અપના. (૮૬)
 નિજ માત તાત દારા સુત ભગિની બ્રાતા,
 એ સખી સ્વારથ જન પરસ્પર નાતા—સખી૦
 એક રામ ભજન બીન ઓર નહીં નિસ્તારા,
 ગુરુ જ્ઞાન એહો તુમ ઉતરો ભવજલ પારા—સખી૦
 શિર કાલ અચાનક ખપ્પર નહીં એક પલકી,
 કયા કરતેહો અભિમાન આશ નહીં કલકી—સખી૦

૫૪

ચેત ! પ્રાણીઆ નરકની વાટે જવું (૮૭)
 નરકની વાટે જવું, ઘણું રહેશે તારે પસ્તાવું રે—ચેત !
 રૂઠી દેહ મનુષ્યની તું પામ્યો, ખુબ પૈસે ટકથી જામ્યો
 ઘડી સત્સંગમાં ન વિરામ્યો રે—ચેત !
 સંતસાધુને પ્રેમથી ન પોખ્યા, અન્નવસ્ત્ર આપી ન સંતોખ્યા,
 શેર લોટ ન દોઈના બોખ્યા રે—ચેત !

શરમમુકીઅધર્મમાંચાલ્યો, શુદ્ધવેદવિહિતધર્મને ન ઝાલ્યો,
 અહોનિશ અહંકારમાં માલ્યો રે-ચેત !
 બોધસદ્ગુરૂસંતનોનલાગ્યો, મુર્ખ માયાના મોહથી ન જાગ્યો,
 ધઠકો ઝોચિંતો કાળનો લાગ્યો રે-ચેત !
 હામમનનીતેરહીગઇમનમાં, કાળઆવી પુગ્યો જોખનમાં,
 સોડ તાણી સુતો જઇ વનમાં રે-ચેત !
 દ્રવ્ય માલ છોડી ગયો ખાલી, કામ નાવીતે ઠકરાઈઠાલી,
 જમ આગળ જુગતી ન ચાલી રે-ચેત !
 દારા, સુત, વિત્ત, કામકોઇનાવ્યાં, તનેવોળાવીસૌધેરઆવ્યાં,
 તારા નામના જમણ મચાવ્યાં રે-ચેત !
 ધર્મરાય તને પુછશે ત્યાંધ, જન્મ ધારી કરીશું કમાઇ,
 ત્યારે ઉતર આપીશ શું ભાઈ રે ?-ચેત !
 નરકકુખતે સહયુ નવ જાયે, મારે જમતે મારનખમાયે;
 રોમ રોમ અતિવેદના થાએ રે-ચેત !
 બ્રહ્મરૂપભગવાનનેનજાણ્યા, પોતેબ્રહ્મઆનંદમાંનમાણ્યા,
 પૂર વહેતામાં જાય તે તણાણા રે-ચેત ?

દુઃખ વિશે.

૫૫

* સંકટ ડોણુ નિવારે નાથ વિના સંકટ ડોણુ નિવારે (ટક)
 ધર્મ કર્મ અમે નથી કીધા, આઁયા શરણુ તમારે,
 હીનાનાથવિના પ્રભુ અમને, દુઃખથી ડોણુ ઉગારે-નાથ૦
 દયા ક્ષમાના ગુણુ પ્રભુ ધારે, એ વિશ્વાસ અમારે,
 મંગળમય પ્રભુ પરમકૃપાથી, પાપ સકળ સંહારે-નાથ૦
 દુષ્ટ વાસના દુર કરીને, જ્ઞાન વિવેક વધારે,
 વિશ્વપિતા વિશ્વેશ્વર અમને, ભવથી પાર ઉતારે-નાથ૦

૫૬

* સંકટ સર્વ હરો, ભવપતિ સંકટ સર્વ હરો (ટક)
 અપરાધો અતિશય મેં કીધાં (૨)
 અનુગ્રહ પુર્ણ કરો-એહાં અનુગ્રહ૦-ભવપતિ૦
 અનન્ય ભાવથી રાખું તમારો (૨)
 આશ્રય એક ખરો-એહાં આશ્રય૦-ભવપતિ૦

* આ નિશાનીતાળા પદો અમરવાદની પ્રાર્થના સમાજની
 “પ્રશ્ન પ્રાર્થના માળા”માંથી રજા લખને છપાવ્યા છે.

કર જોડી હું વિનતિ કરું છું (૨)
 તે પ્રભુ ચિત્તે ધરો-એહાં તે પ્રભુ-ભવપતિ
 કરુણા દષ્ટિથી મુજ દૃઢ્યે (૨)
 પ્રેમળ ભકિત ભરો-એહાં પ્રેમળ-ભવપતિ

૫૭

મુને ધડી નથી વિસરતા રામ, હરિવર સંકટ હર્તા (૮૬)
 વહાલાજી મારા કરપર ગોવર્ધન ધાર્યો (૨)
 વહાલો વ્રજનો દેશ ઉગાર્યો રામ-હરિવર
 વહાલાજી મારા કાળીનાગે તે કંદ કીધો (૨)
 લટકાળે નાથી દીધો રામ-હરિવર
 વહાલાજી મારા કંસ હતો બહુ અહંકારી (૨)
 મોહનજીએ નાંખ્યો મારી રામ-હરિવર
 વહાલાજી મારા મુષ્ટિક તંદુલ સુદામાના લીધા (૨)
 એના મહેલ કનકના કીધા રામ-હરિવર
 વહાલાજી મારા કુળજનું ચંદન લીધું (૨)
 એને રૂપ અનુપમ લીધું રામ-હરિવર

વહાલાજી મારા પંચાળી સભામાં પોકારે (૨)
 ચીર પુર્યા પુર્ણ મુરારિ રામ-હરિવર૦
 વહાલાજી મારા ભવરે સાગરના છે ત્રાતા (૨)
 પીંગળના પ્રાણજ પ્યારા રામ-હરિવર૦

૫૮

દુસરો કોન સુખદાઇ, શ્યામ બિના,
 દુસરો કોન સુખદાઇ રે. (૮૬)
 ધીરજતા ધ્રુવકી ઉરલાઇ, અવિચળ પદ દિયો આધરે,
 મુ'ડે જખહી પકડયો ગજકું, છિનમેં લિયો છોડાધરે-દુ૦
 પ્રહ્લાદકી અતિ પીડા પિછાની, પ્રગટ ભયે થંભમાંહીરે,
 હિરણ્યકશ્યપુ માયો હરિએ, નરસિંહ રૂપ બનાધરે-દુ૦
 પાંડવકું લાખા ગૃહમેંસે, બકે લીયો બચાધરે,
 પાંચાળી કે ચીર પુરનકું, ધીર તજી આય ધાધરે-દુ૦
 જહાં જહાં ભીડ પડત ભકતનકું, તહાંતહાંહોતસહાધરે,
 દયાનંદકો નાથ દયાળુ, ભજો ભાવ ઉર લાઇ રે-દુ૦

અર્પણ વિષે.

૫૯

સુખછે તમારા શરણમાં હો શામળીયાજી,
એ મારા ગુરૂએ કહ્યું કરણમાં હો શામળીયાજી. (૨૬)
જપ તપ તીરથ ચારે પદારથ. (૨)
એ મારા ગુરૂજીના ચરણમાં-હો શામળીયાજી-સુખ છે.
પ્રેમે કરીને મારે મંદીરે પધારો વહાલા, (૨)
ન જોશો જાત કુળ વરણમાં-હો શામળીયાજી-સુખ છે.
બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધરના ગુણ વહાલા, (૨)
આડે આવજોમારા મરણમાં-હો શામળીયાજી-સુખ છે.

૬૦

સમરણ કરીએ શ્રીરામનારે,
કાયા સ્વરૂપી મારી વેલડી.

મારાપગતેવડજો પંખીતણા, હુંતો જામશ જમુનાતીરજો,
તપ તીરથ વ્રત જો કરું, મારા ગુડા સાખત હોય જો.
મારા હાથ તે ધડજો હેમના, પુણ્ય કરીશ અપરંપારજો,
સોજો તે હાથે વાવડું, મારી કાયાના ઉદ્ધાર જો.

મારાકાનતેઘડજેકસીતણા, હુંતો સાંભળીશ સર્વાઓલજે,
 કથા ને કીર્તન મારે, જ્ઞાનના ધમ ધોર જો.
 મારીઆંખતેઘડજેઅમીતણી, હુંતોનિરખીશરાયરણુછોડજો.
 નયણે નિરખું દીનાનાથને, મારા હૈડા ટાઢાં થાય જો.
 માફ હૈયું તે ઘડજો હેમનું, મારી જીભ અમૃતવાણુજો,
 હાલતાં ને ચાલતાં જો જપું, મારા દૃઢ રહેજો રામજો.
 મારીદેહતેઘડજેદયાતણી, માંચલખજો પ્રભુજીના નામજો.
 અંતકાળ વહેલા આવજો, તમે સાચા છો ભગવાન જો.

ભગવદ્ ઇચ્છા.

૬૧

રામ રાખે તેમ રહીયે આધવજી રામ રાખે તેમ રહીયે.
 આપણુ ચિઠીના ચાકર છેયે—આધવજી૦
 કોઈ દિન પેરણુ હીરને ચીર (૨)
 તો કોઈ દિન પટોએ પહેરીએ—આધવજી૦
 કોઈ દિન ભોજન શીરોને પુરી (૨)
 તો કોઈ દિન ભુખ્યાખી રહીએ—આધવજી૦

કાઠ દિન રહેવાને બાગ બગીચા (૨)
 તો કાઠ દિન જંગલ રહીએ-ઓધવજી
 કાઠ દિન સુવાને ગાદીને તકીયા (૨)
 તો કાઠ દિન ભોંયપર સુધએ-ઓધવજી
 બાઘ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધરના ગુણ (૨)
 તો સુખ દુઃખ સર્વે સહીએ-ઓધવજી

૬૨

શ્રીજી કરે સો ભલી કરેગે, કયું મનમેં ગભરાતાહય (ટક)
 ચિંતાતએભએનંદનંદન,ઈતઉતકુંકયુંધાતાહય-શ્રીજી
 જનેપીંડપ્રકાશકિયોહય,ઓઈઅન્નપહોંચાતાહય-શ્રીજી
 ભાગલિખ્યાસોનાહીંમીટગા,હાલ નાવહીંજતાહય-શ્રીજી
 આયોહયસુકૃતકરનકું, પાપ પંથ કયું ધાતાહય-શ્રીજી
 આયો હય વેપારકરનકું,ઉલટા મૂલગુમાતા હય-શ્રીજી
 યાતેમતભૂલોતુમપ્રાણી, એસખતનકતમાશાહય-શ્રીજી
 ભાઘખંધ સખકુટુંબકમીલા,એસખજીઠાનાતહય-શ્રીજી
 યાતે ભજીતે પુરૂષોત્તમ, જમકે દંડ છોડાતાહય-શ્રીજી

૬૩

હરિજન થઇને હાણુ વરધ, સુખ દુઃખ મનમાં નવધારીયે
 ટાલ્યાં નહીંજ ટળે, ઘટ સાથે ઘડીઆ હીંમત નવધારીયે
 જીઓ કંદરજ મહા દુઃખીયા ઠહાવ્યારે (૨)
 કદી સુખ દુઃખ મનમાં નવ લાવ્યારે (૨)
 તોએ મોહનનાં મનમાં નવ લાવ્યારે—હરિજન૦
 જીઓ પાંડવ પ્રભુજીને અતિ પ્યારારે (૨)
 પલ એક ઘડી નવ રહે ન્યારારે (૨)
 તોય વન ભટકયા સંગ લઇ દારારે—હરિજન૦
 વસુદેવ દેવકીજી બેઠ બંધ રહ્યારે (૨)
 બહુ કાળના બંધન દુર થયારે (૨)
 પ્રભુ પુત્ર થયાને દુઃખ દુર ગયારે—હરિજન૦

૬૪

જીવ તું શીદને ચિંતા કરે, કૃષ્ણને કરવું હોયતે કરે; (૮૬)
 તું અંતર ઉદ્વેગ કરે તેથી કારજ શું સરે;
 ધણીનો ધર્યો મનસુયો હર બ્રહ્માથી નવ કરે,—કૃષ્ણને.
 દારી સર્વની એના હાથમાં ભરાવ્યું ડગલું ભરે;

જવો જન્મ વગાડે જન્તરી તેવો સ્વર નીકળે—કૃષ્ણને.
 જવું જટલું જ જમ કાળે તે તેને કર ઠરે;
 એમાં ફેર પડે નહીં ઢાઢથી શીઠ કુટાઢને મરે—કૃષ્ણને.
 તારું વાર્યું થાય એટલું હરી ઇચ્છા અનુસરે;
 સદાકાળ એરીતનીભેનહીંશીઠું પણમનમાંધરે—કૃષ્ણને.
 થાવાનું અણચિંત્યું થાશે ઉપનીષદ આચરે;
 રાખ ભરોસો રાધાવરનો દયા તું શીઠને ડરે—કૃષ્ણને.

હરિ ભજનની જરૂરીઆત વિષે.

૬૫

ગોવિંદ ગાવ, મન ગોવિંદ ગાવ (૨)
 રામ કૃષ્ણ ભજવાનો આળ્યો છે દાવ-મન૦-ગોવિંદ૦
 દુર્લભ નર દેહી તમે તત્પર થાવ (૨)
 ભવસાગર તરવાને બેસવાને નાવ-મન૦-ગોવિંદ૦
 ભગવતકથા સાંભળોને હૃદય-રાખો ભાવ (૨)
 સત્સંગ રૂપી ગંગામાં પ્રેમે કરી નહાવ-મન૦-ગોવિંદ૦
 બાધ મીરાં કહે તમે હરિજન થાવ (૨)
 હરિકે ચરનમેં ચિત્ત લગાવ-મન૦-ગોવિંદ૦

૬૬

ભજનકેમ કરતો નથી પાછરે, સીતારામકેમ થાશે રાજી (ટક)
 મહાદુઃખ ભોગવીને માયા મેલી, તેને ઉંઘોએડો દાટી (ર)
 ખાધું નહીં ખવરાવ્યું નહીં, પછે જતાં કુટે છાતી-ભ૦
 વિષય ભોગવતાં વંસ વાધ્યું, ને મુને તુડા માજી (ર)
 મમતાની ધાણીએ ફેરાફેરે, પછે તૃષ્ણા થઇ તાજી-ભ૦
 સોનું પહેરીને શોભા દેખાડે ને માળામાં મન લાજી (ર)
 ભક્તિવિના ભૂંડાહાલતમારા, એમ કહી પંડિતકાજી-ભ૦
 માયાની ટીપણે લાહંલાગી, તેને શું રે બેઠો ચાટી (ર)
 કહે પ્રીતમ ભાઈ હરિભજ્યાવિના, અંતે સહુ ધુળમાટી-ભ૦

૬૭

દેવોને છે દુર્લભ એવો મનુષ્યા દેહ આ મળીયો;
 તોય હજી હરિ ભક્તિમાં નથી ચિત્ત તમારો ચડિયો (ટક)
 ચેતો નહીંતો મહા દુઃખ થાશે, ચોરાશીમાં જતા;
 તે કરતા શું દુઃખ ધણું છે, ઘરમાં ગોવિંદ ગાતા.
 હરિ ભક્તિ બુદ્ધ્યા તો અંતે, શ્વાન સુકર થઇ ભમશો;
 રામ રામ નરકોમાં પડીને, ખુબ પીડા ત્યા ખમશો.

ત્યાં વળી બુમ બરાડા દેશે, જમની મારો ખાતા;
તે કરતા શુ કુઃખ ધણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતા.
હરિ ભક્તિ ભુલ્યા તો અંતે, ખાવી પડશે એક;
વળી રાત દિન ભમવું પડશે, પુરું કરવ પેટ.
હડ હડ થઇ જન્મારો જશે, લાત લાકડી ખાતા;
તે કરતાં શું કુઃખ ધણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતા—દેવોને.

૬૮

હરિ ભક્તિ કરનારે, પલ્લકમેં હોવેગા મરના;
પલ્લકમેં હોવેગા મરના:
અહો હરિજન હૃદય કમલમેં, હરિ ભક્તિ કરના. (ટેક)
કાકારે મામા કુટુંબ કબીલા, છોડ ચલે પ્યારે;
સમજ મન છોડ ચલે પ્યારે:
સ્વપ્નેમેં જો સૃષ્ટિ હોતી, એસા જગ સારે;
એસા જગ સારે રે—સમજ મન એસાઠ—સ્વપ્ને મેં—
ધામ, ધરા, ધન, માલ ખજના, આખર નહીં અપના;
સમજ મન આખર નહીં અપના:
એક દિન સખ છોડકે જના મટીમેં અપના;
મટીમેં અપના રે—સમજ મન મટીમેં—એક દિન—

કામ, ક્રોધ, મદ, લોભ ન રખના કરના સુકૃતકું;
 સમજ મન કરના સુકૃતકું;
 એક નિરંજન નામ સમરના, ભવજલ તરનેકું;
 ભવજલ તરનેકું રે—સમજ મન ભવ૦—એક નિરંજન૦—
 જીવે જગતકી છોડ વાસના જ સદ્ગુરુ ચરના;
 સમજ મન જ સદ્ગુરુ ચરના:
 અહો હરિજન હૃદય કમલમેં હરિભક્તિ કરના;
 હરિ ભક્તિ કરનાં રે, પલકમેં હોવેગા મરના—અહો૦

૬૯

હરિસેં કાંઈ નહીં ખડા, દીવાનાકયું ગફલતમેં પડા (ટેક)
 પ્રદ્ધાદ બેટા હરિસેં લપટા, જખખં ભકડકડા—દીવાના૦
 ગોપીચંદ્રચોરભરથરીરાજમાલમુલકસખ છોડા—દીવાના૦
 પુંડરીકને સેવા કીની, વીકલ ઇંટ પર ખડા—દીવાના૦
 કહતકખીરા સુનોભાઈસાધુ, હરિચરણચિત્તયડા—દીવાના૦

૭૦

ભજ લેને પ્રભુને ખીજી કાંઈ ન વળેરે,
 ખીજી કાંઈ ન વળેરે ખીજી કાંઈ ન વળેરે.—ભજ૦

જાણ્યા નહીં તે સારંગ પાણી સંસારમાં શું મતી મુંઝાણી
જાણીલે જુગદીશને તો તર્ત તરેરે.—ભજ૦
મનુષ્યા દેહ વારે વારે ન આવે, માટે ભજલેને પ્રભુ ભાવે,
ચેતી લે તે માટે જથી કાર્ય સરેરે.—ભજ૦
રામ નામની લહેર ન જાણી, ઉલટી ઉમર એડે ગુમાણી,
લખીરામ ઠે ભાવે ભજે ભગવાનનેરે.—ભજ૦

૭૧

લેહ લગાડી રામને જપો, જવું છે મરી;
જવું છે મરીરે, કાયા જશે પડી—લેહ૦
ધણે કષ્ટ પીડ બંધાણો, ગર્ભમાં ધરી (ર)
માંડ કરીને મનખો પામ્યો, ચોરાશી ફરી—લેહ૦
ઉંચા મંદીર માળીયા તારા, રહેશેરે પડી (ર)
એવી રૂડી મનુષ્યા દેહ તારી, ધુળમાં ઢળી—લેહ૦
તેડા આંખ્યા શ્રી રામના જવું કષ્ટની ધડી (ર)
જમ આંખે તાઝં જોર નહીં ચાલે, બાંધશે જડી—લેહ૦
સગા સર્વે વીંટીને બેઠા, મરણની ધડી (ર)
કાઢો કાઢો સૌ કહે એને રોકામાં ધડી—લેહ૦

સંતની સેવા હરિની ભક્તિ, વાત છે ખરી (૨)
શ્રીહરિ કહે રઘુવર સમરો, જશે તરી—લેહ૦

૭૨

હરિ ભજીયે તો આવે સુખની લહેરજે,
આ દુર્લભ મનુષ્યા દેહનો લહાવો લીજીયે. (૮૬)
ક્યાં થકી આંચો ને જીવ તારે ક્યાં જવું,
બોલ વિચારી જે ઠરવાનો ઠામજે;
આ જુઠા જગત સાથે ઝગડો નવ કીજીયે,
અંતે સાચો બેલી સીતારામ જે—આ દુર્લભ૦
આ મનુષ્યા દેહ પામ્યો મોંઘા મુદ્દયની,
ઠાટી જન્મનાં પ્રણય તણો નહીં પારજે;
આ શીશ ને સાટરે માગી નહીં મળે,
એક ધડી તો લાખેણી વહી જાય જે—આ દુર્લભ૦
આ વૃજવાસી ગોપીયે લહાવો લૂંટીયો,
મુકી દીધી કાંઈ માત પિતા કુળ લાજ જે;
સાચું તે સગપણ રે શામળીયા તણું,
સરીયા સરીયા એ વનિતાના ઠાજ જે—આ દુર્લભ૦

આ તન મન ધન જોખનરે રંગ પતંગનો,
 આજોને જોતામાં વણુશી જય જો;
 અંતરમાં જોળખીલે આતમા રામને,
 કહે પ્રીતમ તારૂં આવાગમન મટી જયજો—આ દુર્લભ૦

૭૩

મારે આજ આનંદનો દિન છે રે
 હરિની ભક્તિ કરે તેને ધન્ય છે રે (૧૬)
 વહાલે નરસિંહ મહેતાનો હાર આપીયો (૨)
 ધ્રુવને અવિચળ કરીને સ્થાપીયોરે—મારે૦
 વહાલે નામાની છાપરી છાઈ છે રે (૨)
 સુદામાની તે નાર સુખ પાછ છે રે—મારે૦
 વહાલે વિખડાં વાર્યાંતે મીરાં પાઈનારે (૨)
 લાજ રાખી સંસારીઆના સાથનીરે—મારે૦
 શુરૂ પ્રતાપે ભીમદાસ બોલીયારે (૨)
 મારા અંતરના પડદા બોલીયારે—મારે૦

૭૪

ધન્ય જણે હરિ ગુણ ગાયા—સંસારીયામાં ધન્ય૦

ખીજ સૌ બાણે ભવાયા—સંસારીયામાં
 હાથી ઘોડાને સુખપાલ બેઠે શું થયું (૨)
 શું થયું મેળવી માયા—સંસારીયામાં
 કંઠ સાહીને જમ કાઢશે પલકમાં (૨)
 દુર રહેશે સુત વિત્ત દારા—સંસારીયામાં
 દયાના પ્રીતમ બળે નંદના કુંવરને (૨)
 સદ્ગ થાશે તારી કાયા—સંસારીયામાં

પ્રેમ વિષે.

૭૫

વહાલો પ્રેમને વશ થયા રાજ રે
 એમાં શું કરે પંડિત ને કાજ રે—વહાલો
 કરમાબાઈનો આરોગ્યા ખીચડો, નેવિદુરની ખાધીભાજ;
 જુઠા બેર શવરીના ખાંધા,
 વહાલે છાપનભોગ મેદ્યા ત્યાગી રે—વહાલો
 વિદુરને ઘેર શ્રી કૃષ્ણ પધાર્યા, ને કેળા આણ્યાતા માગી;
 ગર્ભ કાઢી નાંખીને છાલ ખવરાવી;
 વહાલે તોએ ન બેયું બગી રે—વહાલો

શુણકા હતી તે યોપટને પઢાવતી, ને તેમાંથી લેહલાગી;
 ભગવાન હતા તે સહેજમાં મળ્યા;
 એની સંસારની ભ્રમણા ભાંગી રે—વહાલો૦
 ભક્તની લોક નિંદા કરે, ને જગત થયું છે પાછ;
 ભલે મળ્યા મહેતા નરસિંહનો સ્વામી,
 માથે ગિરધર રથો છે ગાજી રે—વહાલો૦

૭૬

પ્રેમની વાત છે ન્યારી,
 ઓધવજી પ્રેમની વાત છે ન્યારી (ટક)
 પ્રેમની વાતુંમાં ઓધા તમે શું બણો;
 બીજા શું બણે સંસારી—ઓધવજી૦
 પ્રેમની વાતુંમાં ઓધા પ્રસાજી જુલ્યા,
 વેદ એલ્યા છે વિસારી—ઓધવજી૦
 તમારો રંગ ઓધા રંગ છે પતંગનો,
 અમારો રંગ છે કરારી—ઓધવજી૦
 વેદ શાસ્ત્રમાં ઓધા સી નવ તરી,
 વ્રજ વાનતોને ઠમ તારી—ઓધવજી૦

વદલબના સ્વામી પ્રભુ રસિક શિરોમણિ,
નિસરવાની નથી ખારી—આધવજી૦

૭૭

મેં તો હરિગુણ ગાવત નાયુંગી;
નાયુંગી મેં તો નાયુંગી મેં તો હરિગુણ ગાવત નાયુંગી (ટક)
અપને મેહેલ બેઠબેઠ કર, ગીતા ભાગવત ખાયુંગી—મેં૦
જ્ઞાન ધ્યાનકી ગઠરી ખાંધકર, હૃદય કમળમેં રાયુંગી—મેં૦
મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધરનાગર, સદા પ્રેમરસ આપુંગી—મેં૦

૭૮

દિલ લગાય રામ ફકીરીમેં (ટક)
રામ ફકીરી અદલ ફકીરી (૨)
ચારે ખૂટ જગીલીમેં—દિલ૦
જો સુખ મિલતા રામ ભજનમેં (૨)
સો સુખ નાહીં અમીરીમેં—દિલ૦
કહત કબીરા સુનો બાઈ સાધુ (૨)
સાહેબ મિલતા સપુરીમેં—દિલ૦

૭૯

જે દાઢ પ્રેમઅંશ અવતરે, પ્રેમરસ તેના ઉરમાં ઠરે (૨૬)
 સિંહણુ કેરું દુધ હોયતે, સિંહણુ સુતને જરે (૨)
 કનક પાત્ર પાપે સહુ ધાતુ ફેાડીને નીસરે—પ્રેમરસ૦
 સકર ખોરનું સાકર જીવન, ખરના માણુજ હરે (૨)
 ક્ષીર સિંધુનું માછલુડું જ્યમ, મીઠાજળમાં મરે—પ્રેમરસ૦
 સોમ વેલ્લી રસ પાન શુદ્ધ જે આલણુ હોય તે કરે (૨)
 વગળ વંશીને વમન કરાવે વેદ વાણી ઉચ્ચરે—પ્રેમરસ૦
 ઉત્તમવસ્તુ અધિકારવિના મલે, તદ્દપિ અર્થ નાસરે (૨)
 મચ્છભોગીબગલો મુકતાફળ, દેખી ચંચુ નાભરે—પ્રેમરસ૦
 એમ ઢાઢી સાધને પ્રેમવિના પુરૂષોત્તમ પુઠ ન કરે (૨)
 દયા પ્રીતમ શ્રી ગોવર્ધન ધર, પ્રેમભક્તિએ વરે—પ્રેમરસ૦

૦યલીચાર વિષે.

૮૦

ધિક ધિક તારો જો અવતારરે,
 તેં તો ન કર્યો નર જો વિચારરે.

ચાદ લોકને ગદ્ય છે નારી ચાવીરે,
 તુને તેની પતીજ ઠમ ચાવીરે.
 બ્રહ્મા સરખાને જણે બે ભોળાવ્યારે,
 શિવ સરખાને જણે ડોલાવ્યારે.
 જણે એકલ શૂંગીને અંધ કીધારે,
 જણે પારાશર પકડીને લીધારે.
 કીધું નારદ તણું તે મુખ કાણરે,
 ઋષિ શૈલરી તણું તે તપ ટાળ્યું.
 જણે અંધ તે અસુર કુળ કીધુંરે,
 તેણે અમૃતને બે વિષ દીધુંરે.
 જણે રાવણ તણું તે કુળ ખોયુંરે,
 ત્યાં તાડું તે મન ઠમ મોહ્યુંરે.
 લિધું દુઃખ તે અદ્ય સુખ સાટરે,
 કહે નિષ્કુલ્લાનંદ તે માટરે.

૮૧

તમે પાછાને વળાવોરે, (૨) રાજ રાવણુ જનકીરે
 જનકી છે ગઢરે લંકાનોરે કાળ, માતાજી છે ગઢરે—તમે

લંકા કેરા કાંગરાયે, રામે તારા ઘેરીયારે (૨)

પથરા કાંઈ તારીને બાંધીછે પાજ—તમે૦

લંકા ગઢમાંહીરે, હનુમાન જતી આવીયારે (૨)

લીધી લીધી સીતાજી કેરીરે શુદ્ધ—તમે૦

એમ કરી બોલ્યારે, નાર મંદોદરીરે (૨)

અવિચલ હોજે, રામ તમારૂંરે રાજ—તમે૦

સાધારણ નીતી વિષે.

૮૨

ભાવે કરી ભક્તો તમે હરિગુણ ગાઓ

હરિગુણ ગાઓને લીઓરે આ લ્હાવો—ભાવે૦

ઈશ્વરમાં રાખી આશ, વેદમાં ધરી વિશ્વાસ,

દિલથી થઇને દાસ રામને રીઝાવો—ભાવે૦

રાંક માથે રાખો રહેમ, પ્રભુ સાથે જોડો પ્રેમ,

નીતિ તણા નેમ તેમાં ચિત્ત ન ચુકાવો—ભાવે૦

૮૩

ભાવથી પ્રભુ ભજે, પ્રભુ ભજે (૨)

તમે તરકટ કરવાં તજેરે—ભાવથી૦

હારે દયા દલમાં રાખજો દહાડીરે (૨)
 તેથી અતિસુખ પામશે અગાડીરે—ભાવથીં
 હારે કાઠ પારકા સંકટ કાપોરે (૨)
 ભાવી ભુખ્યાને ભોજન આપોરે—ભાવથીં
 હારે જ જ દીસે છે તે છે જવાનુંરે (૨)
 એમાં કંઈ નથી રહેવાનુંરે—ભાવથીં

પરમાર્થ વિષે.

૮૪

તું તીર્થમાં જ્યાં ત્યાં વિચરતો, ધર્મ જણીને ધર્યો,
 વૈરાગ્યથી વસ્તી તજીને, વન વિષે જઈને વસ્યો.
 ભગવા ધરીને ભટકતો રહી પેટ ભીખીને ભર્યું,
 શી રીતે ઇશ્વર રીઝશે, તેં સારું કોઈનું શું કર્યું.
 તેં નિત્ય સ્નાન ત્રિકાળ કીધું, ચાહી ગોમય યોગીને,
 તેં પંચ ગવ્ય વિશેષ પ્રાશન કીધું ઘોળી ઘોળીને.
 આહાર એકજવાર કરવો, એવું વ્રત તેં આચર્યું,
 શી રીતે ઇશ્વર રીઝશે, તેં સારું કોઈનું શું કર્યું.

તેં નવ નવા નૈવેદ કરીને તે પ્રસાદી તું જમ્યો,
 ઉપવાસને એકાસણા કરી દેહને બહુ તેં દમ્યો.
 ખાડો ખણીને દાદીયું જે અન્ન જમતાં ઉગર્યું,
 શી રીતે ઇશ્વર રીઝશે, તેં સાડું કોઈનું શું કર્યું.
 તેં પ્રાર્થના પ્રભુની કરી, મુખ વિવીધ વચન ઉચારીને,
 તેં સ્તોત્ર પાઠ ઘણા કર્યા, નિત્ય નિત્ય નિયમો ધારીને.
 ગદગદ સ્વરે ગુણગાન કરતાં આંખથી આંસુ ઝર્યું,
 શી રીતે ઇશ્વર રીઝશે, તેં સાડું કોઈનું શું કર્યું.
 ભગવાન હુખી ભક્તિથી રીઝે નહિ તલ માત્ર તે,
 પણ ભક્તિ પર ઉપકાર સાથે થાય પ્રભુ પ્રિય પાત્ર તે.
 તે વગર વાદ વિવાદ કીધા, કામ તેથી શું સર્યું,
 શી રીતે ઇશ્વર રીઝશે, તેં સાડું કોઈનું શું કર્યું.

૮૫

ધિર ઠરીને દાઢે આ ઠામ, રે નથી રહેવાનું;
 કરી લો કાંઈ રૂઢું કામ, રહેશે કહેવાનું. (૮૬)
 વિક્રમ સરખા વીર ગયાને, ભૂપ ગયો વળી ભોજરે;
 જોરાવર જયકારી જગતમાં, ફરતી જેની ફાજ—રે નથી.

મોતીશા મુંબઈમાં મોટા, સરસ હતો સાહુકાર રે;
 નામ ગયુંને ઠામ ગયું, વળી ગયા ગરથ ભંડાર-રે નથી.
 હેમાબાઈ હયાત હતો, શેઠ હતા હઠિસંગ રે;
 તે પણ દુનિયા તજી ગયાને, મનમાંરહ્યોઉમંગ-રે નથી.
 પડ્યું રહે નાણું, પૃથ્વીમાં, અગણિતઆડેઆંકરે;
 સમજી લેજો કંઈપણ સાથે, નહીં આવે નવટાંક-રે નથી.
 આરંભેલા અધુરાં રહેશે, કંઈક જગતમાં કામરે;
 તરત અજાણ્યું તેડું આવે, તજીને જવું તમામ-રે નથી.
 લાચારોની આશિષ લેજો, નિશ્ચય કરજો નામરે;
 સમજોતો સારી શીખામણ, દેછે દલપતરામ-રે નથી.

૮૬

ઠાઠનોભારનગરખેમોરારી, આપેવ્યાજસીખેગર્યભારી (ટેક)
 મુદામાજીના તાંદુલ લીધા, તેના મોલ કનકનારે કીધા.
 દ્રોપદીજીનું આવ્યુંરે ટાણું, ચીર પુર્યા તે નવસે નવાણું,
 પાટો બાંધ્યોતે પીડારે જાણી, ચીર પુર્યાની એંધાણી.
 થોડું ચંદન કુખજનું લીધું, એને રૂપ અનુપમ દીધું,
 મોવાળીએ એાછવ કીધો વાણે કરપર ગોવર્ધન લીધો.

જનું લીધું હતું તેનું દીધું, તેમાં પરમારથ તેં શું કીધું
ધન્ય ધન્ય નરસિંહાતારીવાણીએમમોદ્યાતે સારંગપાણી.

સ્મણ વિષે:

૮૭

સુમરન બિના સુખ નહીં પાવેગા;
નહીં પાવેગા, નહીં પાવેગા (ટેક)
ભવ સાગરમેં ભટક મરેગો (૨)
જો ગુરૂ વાક્ય બિસારેગા-ભલા જો-સુમરન૦
કુંભી પાક આદિ નરકમેં (૨)
યમ કિંકર લે જાવેગા-ભલા યમ૦-સુમરન૦
અજપા જપ નાવ ભવજલ તેં (૨)
પલમાંહી પારપહોંચાવેગા-ભલા પલ૦-સુમરન૦
ભાવ ધરી ભજ નિર્ગુન ચૈતન્ય (૨)
ફેર જન્મ નહીં પાવેગા-ભલા ફેર૦-સુમરન૦
વિમલ વિષદ નિત્ય શ્રી સદ્ગુરૂકો (૨)
દેવકૃષ્ણ યશ ગાવેગા-ભલા દેવકૃષ્ણ૦-સુમરન૦

૮૮

નરાયણનું નામ લેને તુ પ્રાણીરે
 બદ્રિનાથ પ્રગટ જુગ જાણી-(ટક)
 ગર્ભવાસે રક્ષા દીધી તારીરે
 દીધો જઠરા અગ્નિથી ઉગારીરે
 તેને કમ મેલ્યો છે વિસારી-નારાયણ
 નરદેહ દીધો તને નાથેરે
 ધન હોયતો વાવર તારે હાથેરે
 પડ્યું રહેશે ઢાડી નાવે સાથે-નારાયણ
 વણ સમજે કહે માફ માફરે
 ધન કાજ ફરે તન ખાફરે
 તારા હાથે નથી ધન તાફ-નારાયણ
 મિથ્યા સુખમાં તે શું લપટાણેરે
 લોક લાજે ગણે દીધો પાણેરે
 જમણે તૃણાના પુરમાં તણાણે-નારાયણ
 કાયા માયા એ રીતે કાચીરે
 તેના રંગમાં તે શું રહ્યો રાચીરે
 બ્રહ્માનંદ કહે વાન સાચી-નારાયણ

નામ મહાત્મ્ય વિષે.

૮૯

શ્રીનાથજીના નામસમાન ઠોઠ નાવે—મારામ્ભુજીનાનામ૦
 સુધન્વા રાજને કાચી તેલ તડામાં તાવે,
 સમર્થાહરીનેમાંચઝીપલાણા,લકિતતણા વેદ ગાવે—મારા૦
 દુષ્ટ દુર્યોધન બેઠાં ત્યાં સુંદરી સભામાં ન આવે,
 અબળાતણીઅરજસુણીકરીનેઅણવાણેપાયઆવે—મારા૦
 વિપ્ર સુદામાના ધરમાં છે સંકોચ તાંડુલ લઈને આવે,
 ખટરસ ભોજન તજી કરીને,ભાજી વિદૂર ઘેરપાવે—મારા૦
 ઠોઠજયગંગાને ઠોઠ જય કાશી, અશ્વમેધ જગન કરાવે,
 સાતસાયરનેપૃથ્વી પ્રદક્ષિણાને ઠોટી ઠોટી કન્યા પરણાવે;
 અનેક ગાયેનાદાનકરીને,ઠોટી ઠોટીકન્યાપરણાવે—મારા૦
 જગજગનને લાગને ભાગમાં, વેદ પુરાણ જશ ગાવે,
 દેવામીગોવિંદાના સ્મરણ કરીને હેતેહરીના ગુણગાવે—મારા૦

૯૦

કૃષ્ણ રામા રામા રામા, કૃષ્ણ રામા રામા રામા;
 રામા રાયા રઘુબારે, રાયા રઘુબારે—કૃષ્ણ૦

નામ ગેઉન કરે ધંધા (૨)
 ત્યાલા સમાધિ તો સદા, સમાધિ તો સદા—કૃષ્ણ૦
 નામ ગેઉન પાયે ચાલે (૨)
 ત્યાલા યજ્ઞ પાહુલે પાહુલે, પાહુલે પાહુલે—કૃષ્ણ૦
 નામ રટત આસો આસી (૨)
 તે તો જેવણા ઉપવાસી, જેવણા ઉપવાસી—કૃષ્ણ૦
 જે કોઈ રામ નામ ગાયે (૨)
 ત્યાલા તુકા વંદે પાયે, તુકા વંદે પાયે—કૃષ્ણ૦

૯૧

ભજ રામ રામ રામ રામ રામ રામ રામા (૮૬)
 રામ નામ વેદ મુક્ત, તા સમ નહીં ઓર તુલ;
 ભજત મિટત ત્રિવિધ શૂલ, છુટતહીં ભવઆમા—ભજ૦
 રામનામ વિમલ નીર, સંતન સતસંગ ધીર;
 ગાવત સુરનર મુનીવર, પાવત નિજ ધામા—ભજ૦
 રામનામ કમલ કુલ, સંતન મન ભ્રમર ભુલ;
 ઝુમી ઝુમી પીવત, અમૃત કરી પાના—ભજ૦
 રામ નામ નિરંકાર, તુલસીદાસ નમસ્કાર;
 દીજે પ્રભુ ભક્તિદાન, પત્રપત્ર હરિ નામા—ભજ૦

શ્રી કૃષ્ણ વિષે.

૬૨

જય જય કૃષ્ણ કમલદલ લોચન
 કલિમલ મોચન કંસ અરિરે. (૧૬)
 જય જગવંદન દેવકી નંદન (૨)
 પરમાનંદ મુકુંદ હરિરે—જય જય૦
 જય વરદાયક યદુ કુળ નાયક (૨)
 દાનવ નાશક સખાળ હરિરે—જય જય૦
 જય કમલાવર જગમંગલ કર (૨)
 તમ ચરણે નમું પ્રેમ ધરીરે—જય જય૦

૬૩

કાહે ન મંગલ ગાવે યશોદા મૈયા,
 કાહે ન મંગલ ગાવે. (૧૬)
 પુરણુ બ્રહ્મ સકલ અવિનાશી (૨)
 સો તેરી ધેનુ ચરાવે—યશોદા૦
 કાટિ કાટિ બ્રહ્માંડ કે ભર્તા (૨)
 જપ તપ ધ્યાને ન આવે,

- ન જનું યહ દોન પુન્ય હય (૨)
 જશોમતિ ગોદ ખેલાવે—યશોદાં
 શિવ સનકાદિક આદિ બ્રહ્માદિક (૨)
 નિગમ નેતિ યશ ગાવે,
 શેષ સહસ્ર મુખ રટત નિરંતર (૨)
 સો જોડા પાર ન પાવે—યશોદાં
 સુંદર બદન કમલ દલ લોચન (૨)
 ગો ધેનુ કે સંગ આવે,
 માત યશોદા કરત આરતિ (૨)
 કબીરા દર્શન પાવે—યશોદાં

૯૯

- વૃજ વહાલું રે વૈકુંઠ નહીં આવું (૨)
 ત્યાં નંદ કુંવર કયાંથી લાવું રે—વૃજ વહાલું
 ત્યાં લલીત ત્રિભંગ શ્રી ગિરધારી (૨)
 સંગે સોહીયે રાધા પ્યારી,
 એમને નિરખતાં આંખ ઠરે મારી રે—વૃજ વહાલું

ત્યાં જમુના શ્રી ગિરિવર છેજ નહીં (૨)
 મારું મનજ સત્ય ઠરેજ નહીં,
 મારા પ્રાણ મસન્ન ત્યાં રહેજ નહીંરે—વૃજ વહાલું ૦
 ત્યાં શ્રી વૃંદાવન રાસ નહીંરે (૨)
 મજ વનિતાની સંગે વિલાસ નહીં,
 વિષ્ણુ વેણુ વાયાનો અભ્યાસ નહીંરે—વૃજ વહાલું ૦
 સુખ સ્વર્ગતું કૃષ્ણ વિના કડવું (૨)
 મને ન ગમે બ્રહ્મ સદન અડવું,
 ધિક ધિક એ સુખ પામીને પડવુંરે—વૃજ વહાલું ૦
 લયલીનતા વિષે.

૯૫

મને વધાયું વહાલાઈની સાથ
 મુંને વહાલો વિસાર્યા ન વીસરેરે (૮૬)
 આઠે પહોર ઉલામણ મારા ઉરમારે
 બીજી વહાલી ન લાગે વાત—મુંને વહાલો ૦
 જમ રત્ન જડયું હોય રંકને રે (૨)
 તેમ સત્ય થયું છે સાક્ષાત—મુંને વહાલો ૦

જોને કાજે હમે છે અતિ દેહનેરે (૨)
 તે તો આવ્યું છે મારેરે હાથ—મુંને વહાલો
 વારે વારે જાઉં ગુરૂજીને વારણેરે (૨)
 જણે નરખાવ્યા નૌતમ નાથ—મુંને વહાલો
 તેને તોલે ન આવે ત્રણ લોકમાં રે (૨)
 જની વિશ્વ વિચિત્ર છે ભાંત—મુંને વહાલો
 ધન્ય ધન્ય દયારે ગુરૂદેવની રે (૨)
 નામ નીરાંત નરખાય અજાત—મુંને વહાલો

૯૬

રામ બાણ લાગ્યાં હોય તે જાણે,
 એવ્યા મુરખ મનમાં શું આણે (૮૬)
 વને લાગ્યાં પ્રદ્વાદને લાગ્યાં, તો ઠરીને બેઠા ઠેકાણે,
 ગર્ભવાસમાં શુકદેવને લાગ્યાં, એતોવેદવચન પરમાણે—રામ
 મોરધ્વજ રાજનું મન હરી લેવા, હરિ આવ્યા જ ટાણે;
 લઈ ઠરવત મસ્તક પર મેલ્યુંને પતિન પુત્ર મેહિતાણે—રામ
 મીરાં બાઈ પર ક્રોધ કરીને, રાણોજી ખડ્ગજ તાણે;
 વીખનાખ્યા લાગીરધરશાલે આગળ્યા એતો અમૃતને ઠેકાણે

નરસિંહ મેતાની હુંડી રિવકારી, ખેપ ભરી ખરે ટાણે;
આગળસંતઅનેકઆધાર્યા,એવુંધનોભગતઉરઆણે—રામ.

૯૭

રે સગપણ હરિવરનું સાચું (૨)
બીજું તો સર્વે ક્ષણ ભાંગુર કાચું—રે સગપણ૦
હરિવિના બીજને વરવું, તજી ગજ ખરપર ચઢી ફરવું,
એ જીવ્યાથી મરવું છે સાફ—રે સગપણ૦
ઠે ફેગટ ફેરા શીદ ફરીયે, ઠે પરધેર પાણી કાં ભરીયે,
ઠે વરીયે તો નટવર વર વરીયે—રે સગપણ૦
ઠે ના ડફ લોક તણી લાજે, મારે શિર ગીરધર વર ગાજે,
આ દેહ ધર્યો નટવર કાજે—રે સગપણ૦
હવે મેંતો પ્રીતલડી ટાળો, ભાંગ્યુ મન મિથ્યા સૌ ભાળી,
ઠે વરવા જવા મળ્યા વનમાળી—રે સગપણ૦
એવું જાણી મેં સગપણ કીધું, મેણું મેંતોજગનુંશીરલીધું
જથી રે માફં કારજડું સીધું—રે સગપણ૦

૯૮

વરીએ તો શામળીયો વરીએ રે,
ચતુર વર વરીએ તો શામળીયો વરીએ.

સંસારી સગપણ કાચું, પરણી રંડાવું પાછું (૨)
 હાંહારે એને ઘેર તે પાણી શીઠ ભરીએરે—ચતુર વરં
 સંસાર તો સર્વે જુઠો, શું થાશે ફેઠો કે ત્રુઠો (૨)
 હાંહારે એને તુચ્છ તે જાણીને ફરીએરે—ચતુર વરં
 જને પરણે દુઃખ જાય, અખંડ હેવાતણ થાય (૨)
 હાંહારે તેની સાથે તે પ્રીત કરી રહીએરે—ચતુર વરં
 સંસાર તો સરવે ખોટો, પાણી માંહેનો પરપોટો (૨)
 હાંહારે એતો કુટ્ટી જાશે નાનો મોટારે—ચતુર વરં
 દયા પ્રીતમ કેરો વહાલો, નાગર નંદલાલો (૨)
 હાંહારે તેહનો સાહયો કરીને મહાલોરે—ચતુર વરં

૯૯

વરીએ શામળીયા વરની સાથે—કાંહાં વરીયેં—
 ના ના નેહલો કરીએ ઢાઈ સાચાની સંગાથે.
 હંસલોને બગલોએ ઉજનમ સંગાથીરે બેઠ્યાહ્યાએ કવાટે (૨)
 હંસલોને બેઠ્યે ફડા મોતીડાનો ચારો (૨)
 બોલ્યો બગલો મોહ્યો તેની સાથે—ના ના

ચોરને શાહુકાર બેઉજન મસંગાથીરે, બેઉચાટ્યાએક સાથે (૨)

સાંજ પડીને શાહુકાર સુધ રહ્યોરે (૨)

એના ધનડા ચોરાણા તેની સાથે—ના ના૦

સતસંગ વિનાધ્યાન સુધરે નહીં ને તાળી પડે નહીં એક હાથે (૨)

બોટ્યા રવિદાસ ગુરુ બાણ પ્રતાપેરે (૨)

એ તો સદ વચન આવે સાથ—નાના૦

૧૦૦

ઘેલા અમે ભલે થયારે બાધ, મારે ઘેલામાં ગુણ લાધ્યું (ટક)

આટલા દીવસ હરિ બાણ વિનાનું મન માયામાં બાંધ્યું

ભવસાગરમાં ભૂલા પડ્યાં ત્યારે, મારગ મળી આમાધુ—ઘેલા.

ઘેલા તો અમે હરિના ઘેલા નિર્ગુણ કીધાં નાથે;

પૂર્વજન મની પ્રોત હતી ત્યારે, હરિએ ગ્રાહ્યા હાથે—ઘેલા.

ઘેલાની વાતો ઘેલા બાણે ને દુર્જનીયા શું બાણે;

જે રસ તો દેવતાને દુર્લભ, તે રસ ઘેલા બાણે—ઘેલા.

ઘેલા મટી અમે ડાહ્યા ન થઈએ ને સંતના શરણા લીધા;

બાઈ મીરાંકહે પ્રજાગીરધરના ગુણ, કારજ સવળા સીધા—ઘેલા.

૧૦૧

રસ અગમ અપાર સુરનર,
 પાર ન પામે મન વાણી વડે;
 મારા વહાલાજી, જોગેશ્વર જોતાં તે કાઠને નહીં જડે.
 રસ પ્રેમી જન હોય તે પામે,
 જન્મ જળ આવે નીચે ઠામે;
 આ જગત ચઢ્યું છે અવળે વામે-૨૨૦
 રસ દેવકીને ઉદરે ઉદય થયો,
 રસ રૈળ્યો તે ગોકુળમાં ગયો;
 રસ વ્રજમાં જયજયકાર થયો-૨૨૦
 રસ વ્યાસજીના કુંવરે ચાખ્યો,
 રસ ઉત્તરા સુત પરિક્ષતે માણ્યો;
 રસ બ્રહ્મા સુતાએ ઉરપર રાખ્યો-૨૨૦
 રસ પ્રહ્લાદે પ્રેમે પીધો,
 રસ પીને ધ્રુવ અવિચળ કીધો;
 રસ વ્રજ વાનતાએ વહેંચી લીધો-૨૨૦

રસ પીને મીરાં મુક્ત થઈ,
 રસ પીધો ગૌતમની નારી;
 રસ ઈર્મ સંજોગે કુબ્જ પામી-રસ૦
 રસ નરસિંહ મહેતાએ નિશ્ચય લીધો,
 રસ કમળાને કાજે કીધો;
 રસ જનક સુતાએ પાછને પીધો-રસ૦
 રસ જયદેવે શુકદેવે જાણ્યો,
 રસ પદ્માવતીએ પ્રમાણ્યો;
 રસ દ્રુપદ સુતાએ સભામાં આણ્યો-રસ૦
 રસ અજર અમરરે એવો છે,
 રસ માનવીયોને મેવો છે;
 રસ સૈાને પીવા જવો છે-રસ૦
 રસ પીજો પીધાને ટાણે,
 પછી નહીં મળે ખરચે નાણે;
 રસ દુરિજન હોય તે શું જાણે?-રસ૦
 રસ રસીયા રસ રાખો જરી,
 રસ પીજો રસના અધિકારી;
 પ્રીતમના સ્વામીની પ્રીત ન્યારી-રસ૦

૧૦૨

લેહ લાગી મુંને તારી મોહનજી, લેહ લાગી મુંને તારી
 કામજ મુકયું ને ધામજ મુકયું (૨)
 મનમાં ચાહુંછું મુરારી-મોહનજી૦
 ખલે છે કામળી ને હાથમાં છે વાંસળી (૨)
 ગોડુળમાં ગાયો ચારી-મોહનજી૦
 સોળ સહસ્ર ગોપીયોને તમેજ વરીયા (૨)
 તોય તમે બાળ બ્રહ્મચારી-મોહનજી૦
 બાઈ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધર, નાગર (૨)
 ચરણ કમળ બલિહારી-મોહનજી૦

૧૦૩

લેહલાગી મને લેહલાગી, રામસીતાપતિ તમારી લેહલાગી;
 પ્રભુ તમને લજ્યાથી મારી લીડ ભાંગી—રામ સીતા૦
 ધ્રુવને લાગી પ્રહ્લાદને લાગી (૨)
 મહેતા નરસિંહાની લીડ ભાંગી—રામ સીતા૦
 અજ્ઞાનની ઠોટડીમાં હંધ ધણી આવે (૨)
 જ્ઞાનીને શબ્દે હું જાગી—રામ સીતા૦

રમણુ રેતીમાં રાસ રચ્યો છે (૨)
 ગોપીયોની સંગે હું મહાલી—રામ સીતાં
 બાધ મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર (૨)
 સત સંગતની લેહુ લાગી—રામ સીતાં

૧૦૪

સુરતા લાગીરે તેની બ્રમણુઓ
 ભાંગી, જને સુરતારે લાગી.
 સુરતા લાગીરે એક સંત પ્રજ્ઞાદને (૨)
 તાતનો ત્રાસ જણે દૃઢ્યે નવ ધરીયો—જને
 નટેરે ખેલ રચ્યોરે ચોગાનમાં (૨)
 દોર વિનાનું બિજું અવર નવ દેખે—જને
 પતંગને દીપક સાથે સ્નેહ બંધાણુ (૨)
 તન મન અર્પી જણે દેહ દમીછે—જને
 મચ્છને જળની સાથે પ્રીત બંધાણુ (૨)
 મરતાં લગી તેની ઈચ્છા નવ ત્યાગી—જને
 મરજીવા સંત જણે મન વશ કીધાં (૨)
 પેસી સાગરમાં મોતી વીણીને લીધાં—જને

ભક્તિનો મારગ એવોરે કહીયે (૨)
પ્રીતમના સ્વામી તેના દ્વદ્વીયામાં રહેછે—જેને૦

૧૦૫

હરિ મહિમા મોટાજન જાણે, સનકાદિક શૂકદેવ જાને;
અજ તનયા ઉમયાપતિ વાંદે, કરે કમળાપદ સેવ જાને.
વેદ વિરંચી વ્યાસ વખાણે, અપાર લીલા એની જાને;
નાથ વિના બીજેનહિખણિયો. જોયું ચિત્તમાં ચેતી જાને.
માટે માઈં મનડું મોહ્યું, રસીક વરને રંગે જાને;
સદા સરવદા સુખમાં ઝીલું, સુંદર વરને સંગે જાને.
અમૃત ડેરા સાગર માંહે, મગ્ન થયું મન મીન જાને;
એક નિમિષ ન્યાઈં નવ થાયે, રહ્યું તે રસમાં લીન જાને.
અગર અંદનના વનમાં જાધને. ભોગી ભમરો બેઠો જાને;
હઠી એ અળગો નવ થાયે, સ્વાદ સુખમાં પેઠો જાને.
કમળનેનની સુંદર શોભા, નિરખું નિત્યે નીત્ય જાને;
પ્રીતમના સ્વામીની સાથે, બાંધી પુરણ પ્રીત જાને.

૧૦૬

ઓધવ ક્યારે આવશે વનમાળીરે,
થઈએ સુખીયા મોહન મુખ શાળી—ઓધવ૦

કયારેમુજનેસંભારેછેકહાનરે,નીજમાતાનેકરૂણા નિધાનરે,
અમને આઠે પહોર એનું ધ્યાન—આધવ૦
કયારેકહેછેગોવાળનીવાતરે,જ્યારેભેલા બેસે બેઠ બ્રાતરે,
અમને મળશે કે દી સાક્ષાત—આધવ૦
ગોપી ગોપને જમુનાનુંવારીરે, ગાયોગોવરંધન સુખકારીરે,
કે દી રીઝેછે વ્રજને સંભારી—આધવ૦
મુકતાનંદના શ્યામને કાજરે, પુછે આધવને વ્રજાારે
અતિ દુઃખિયો છે વ્રજનો સમાજ—આધવ૦

૧૦૭

રામ સભામાં અમે રમવાને ગ્યાતા, (૨)
પસલી ભરીને રસ પીયો હરિનો રસ પુરણ પાયો (ટક)
પહેલો પ્યાલો મારા સદગુરૂએ પાયો, (૨)
બીજા પ્યાલે થઇ છું ઘેલી-હરિનો રસ૦
ત્રીજો પ્યાલો મારી રોમે રોમે વ્યાપ્યો, (૨)
ચોથો પ્યાલે થઇ છું ઘેલી-હરિનો રસ૦
રસ બસ થઇછું રંગ રસીયાની સાથે (૨)
વાત ન સુઝે બીજા વાટે-હરિનો રસ૦

મોટા ભોગેશ્વર જને સ્વપ્ને ન આવે (૨)
 તે મારા મંદીરીયામાં મહાલે-હરિનો રસ
 અખંડ દેવાતણુ મારા સદ્ગુરુએ કીધા (૨)
 અખંડ સૌભાગી અમને કીધા-હરિનો રસ
 ભલે મળ્યારે મહેતા નરસિંહના સ્વામી (૨)
 દાસી પરમ સુખ પામી-હરિનો રસ

પ્રાર્થના વિષે.

૧૦૮

વિઠલ વિશ્વાધાર, પ્રભુ તું વિઠલ વિશ્વાધાર,
 આ જગનો સજનાર પ્રભુ તું વિઠલ વિશ્વાધાર-પ્રભુ તું
 બ્રહ્મ ઇંદ્રાદિક દેવતા, જને નમે છે આજ,
 તે પરમેશ્વર સર્વના, પુરો મનમા કાજ-પ્રભુ તું
 લક્ષ્મીજી પણ જહના, ચરણ સેવે છે નીત,
 તે પ્રભુજીના પદ વિશે, ચોડી રાખજો ચિત્ત-પ્રભુ તું
 જોતમ અત્રિ વસિષ્ઠી, જના પદ સેવાય;
 એવા દેવ ભજયા થકી, પાપ આપણા જાય-પ્રભુ તું

ધ્રુવ પ્રહ્લાદિક ભક્તથી, ભજન જોહનું થાય;
પુરોષોત્તમ સેવ્યા થકી, દોટિ યજ્ઞ દ્વળ થાય-પ્રભુ હું.

૧૦૯

* દીનનો હયાળ છોડી ઢોને શરણુ જાવું
ઢોને શરણુ જાવું પ્રભુ ઢોને શરણુ જાવું (૨૬)
માત તાત જાણી પ્રભુ ચરણુ પ્રત્યે ધાવું (૨)
પામીને પ્રસાદ પુર્ણ (૨) કૃતકૃતાર્ય થાવું,
પ્રભુ કૃતકૃતાર્ય થાવું—દીનનો
નીતિ ભકિત રૂપી પુણ્ય તીર્થમાં હું નહાવું (૨)
પરમ ઈષ્ટ બ્રહ્મની હું (૨) સ્તુતિ ગુણુ ગાવું,
પ્રભુ સ્તુતિ ગુણુ ગાવું—દીનનો
પ્રભુ કૃપા નિધાનની હું પુર્ણ કૃપા ચહાવું, (૨)
સંકટ સમય નાથ (૨) પલ્લવ હું સહાવું,
પ્રભુ પલ્લવ હું સહાવું—દીનનો
નમી નમી પરાત્પરા હું શરણુ તારે આવું (૨)
પ્રેમ પુષ્પ અંજલી હું (૨) પ્રભુ પદે વધાવું,
પ્રભુ, પ્રભુ પદે વધાવું—દીનનો

૧૧૦

- * અભિવંદન બ્રહ્મ પદે હું કરું (૨)
 પ્રભુ શરણુ રહી શુભ ધ્યાન ધરું—અભિવંદન૦
 પરમાત્મા પરમેશ તમારું (૨)
 મંગળ નામ સદા હું રમરું—અભિવંદન૦
 હૃદય વિશે વિશ્વેશ તમારી (૨)
 પ્રેમળ ભક્તિ હું પૂર્ણ ભરું—અભિવંદન૦
 દુસ્તર ભવ મિંદુથી પ્રભુની (૨)
 પરમ કૃપાથી હું સત્ય તરું—અભિવંદન૦

૧૧૧

- * અન્ય નહીં પ્રભુ ત્રાતા,
 તુજ વિના અન્ય નહીં પ્રભુ ત્રાતા.
 વિનય થકી હું વિનતિ કરું છું (૨)
 વિશ્વ તણા વિભુ ધાતા—તુજ૦
 સર્વ રૂપિ મુનિ શુક સનકાદિક (૨)
 તુજ મહિમા ગુણ ગાતા—તુજ૦

દીન દયાળ તુજ કરણા વિના (૨)

ઢાણ કરે સુખ શાતા—તુજ૦

આશ્રય એક તમારો ધારું (૨)

સુખ દુઃખના પ્રભુ જ્ઞાતા—તુજ૦

સાષ્ટાંગે હું વંદું ।વલુને (૨)

પરમ પદ મંગળ દાતા—તુજ૦

૧૧૨

✽ શરણ ખરું છે તમારું, પ્રભુજી મારે, શરણ ખરું છે તમારે.

અનુગ્રહ નાથ અપાર કીધાં છે (૨)

હૃદય થકી ના વિસારું—હાંહારે પ્રભુ હૃદય થકી૦—પ્રભુ૦

પ્રતિપાલન પ્રભુ ધર્મ તમારો (૨)

સર્વ તણું કરો સારું—હાંહારે પ્રભુ સર્વ૦—પ્રભુજી૦

નિષ્કૃતિ પાપ તણી કેમ થાશે (૨)

નિંદા કૃતિ જો વિચારું—હાંહારે પ્રભુ નિંદા૦—પ્રભુજી૦

ભજન કરી ભગવંત અંતરમાં (૨)

મંગળ ધ્યાન હું ધારું—હાંહારે પ્રભુ મંગળ૦—પ્રભુ૦

દીનતા વિષે.

૧૧૩

અપરંપાર પ્રભુઅવગુણ મોરા, માફ કરોને મુરારીરે (ટેક)
 દયા ધરમની વાત ન બાણું; અધરમનો અધીકારીરે;
 પાપી પુરો બુઠા બોલો, બહુ નિરખું પર નારીરે—અપ૦
 સાધુ દુહ્યા બ્રાહ્મણ દુહ્યા, ભક્ત દુહ્યા બહુ ભારીરે;
 માત પિતાને બન્ને દુહ્યા, ગરીબનકું દીયો ગાદીરે—અપ૦
 ભજન થાય ત્યાં નિંદ્રા આવે, પર નિંદા લાગે પ્યારીરે;
 મિથ્યાસુખમાં આનંદવરતું, બહુ રહું હુશીઆરીરે—અપ૦
 સંસાર સાગરમાં જળ ભરીયો, ચો દિશ ભરીયો ભારીરે;
 તુલસીદાસગરીબનકીવિનતિ, અબતોલીયોને હગારીરે—અ૦

૧૧૪

✽ અપરાધો અમારા પ્રભુ મહા ધણા રે (૨)
 કૃપાસિંધુ તમે ક્ષમા કરો અપરાધ—અપરાધો
 કોષ બેઠ નહીં રોષ કરો છો, (૨)
 દયા નિધ દયામાં નથી કાંઈ મળારે—કૃપાસિંધુ૦

અભિલાષાં રાખીયે તમારી, (૨)
 અન્ય આશ્રય નથી, પ્રભુ તુજ વિનારે—કૃપાસિંધુ
 અનુગ્રહ સ્મરિ અભિવદન કરિયે, (૨)
 તુજ ચરણ પ્રાપ્તિ, સત્ ચિદ્ધ ધનારે—કૃપાસિંધુ.

૧૧૫

*અપરાધ ક્ષમા કરો મારો, પ્રભુ અપરાધ ક્ષમા કરો મારો.
 નિંદિત કર્મો જે મેં કીધા(૨)તે પ્રભુ સર્વે નિવારો—પ્રભુ
 શરણે રહી પ્રભુ ચરણે વંદું(૨)ભવજલ પાર ઉતારો—પ્રભુ
 દાસ તણું રક્ષણ કરવાને(૨)છે પ્રભુ ધર્મ તમારો—પ્રભુ
 કર જોડીને વિનતિ કરું છું(૨)સંકટ સર્વે નિવારો—પ્રભુ.

૧૧૬

મારી ગતિ કેમ કરશે જહુનાથ (૨)

કેમ કરશે જહુનાથ—મારી

માયા મદના કેદુમારે, ભુલ્યો તમારું નામ (૨)

માતાજીના ઉદરમારે કાંઈ, વચન દીધું તમ હાથ—મારી

હું જુઠો મારી કાયા જુઠી, તન મન જુઠું જાણ (૨)

તમારી કૃપા થકી રે કાંઈ, તુણમાં મેરૂ થાય—મારી

એક આશરો તમ તણો, બીજની નહીં આશ (૨)
જીવદાસના દાસનીરે પ્રભુ, લાજ તમારે હાથ-મારીં

૧૧૭

ચાકર રાખોજીરે અમને ચાકર રાખોજી,
શામળીયા ગિરધારી લાલ, ચાકર રાખોજી;
હજુરી ચાકર રહેશુંજી (૨)
મોહન મેરલીવાળા બાપ, ચાકર રહેશુંજી.
ચાકરીમાં સમરણ માથું, દર્શન માથું ખર્યો;
ભાવ ભકિત ઝાઝેરી માથું, ચાર વાતો સરખી-અમનેં
જપ કરવાને બ્રાહ્મણ સર્જ્યા, તપ કરવા સંન્યાસી;
ભજન કરવા સંત સર્જ્યા, વૃંદાવનના વાસી-અમનેં
રોઠોડા ઘેર દીકરી ને રાણાજી ઘેર નાર;
શામળીયા તારે કારણે, મેંતો છોડિદીધોસંસાર-અમનેં
ચાકર રહેશુંને બાગ બનાવશુંને નિત્યનિત્ય સેવા કરશું.
આછમીરાં કહે ગિરધારીલાલ, રાધેગોવિંદ ગાશું-અમનેં

કૃપા વિષે.

૧૧૮

❖ કૃપા વિના પ્રભુજી ઠેમ કાર્ય સરેરે;
 ઠેમ કાર્ય સરે રે, ઠેમ કાર્ય સરે રે—કૃપા૦
 અવલંબન આધાર તમારો (૨)
 તમ વિના અમારા કબ્જા હરેરે—કબ્જા૦—કૃપા૦
 જગત તણું રક્ષણ કરવાને (૨)
 પ્રભુ પ્રતિજ્ઞા તમારી, કદી નવ ફરેરે—કદી૦—કૃપા૦
 શરણ તમારું ગ્રહણ કીધું છે (૨)
 ભવસિંધુ થકી, તે તો સત્ય તરેરે—તે તો૦—કૃપા૦

૧૧૯

કૃપા કરો કીરતાર, અમો પર કૃપા કરો કીરતાર;
 હે પ્રભુ જગદાધાર, અમો પર કૃપા કરો કીરતાર.
 તારી કૃપા વિના પ્રભુ, અમથી કાંઈ ન થાય (૨)
 પણ જો તુંજ કૃપા કરે, તો રંક બની જાય રાય—અમો૦
 સાચા સેવક તાહરા, કદી ન થાય નિરાશ (૨)
 એમ અમો મન માનીએ, તુંજ દાસોના દાસ—અમો૦

કર જોડી જન સૌ અમે, નામીએ તુજને શીશ (૨)
જાદવ માગે એટલું, હે જુગના જુગદીશ--અમો

ધર્શરના વખાણુ વિષે.

૧૨૦

તમે સર્વ સંસાર વિસ્તાર કીધો,
તમે સર્વ ને સુખનો સાધ દીધો;
તમે વિશ્વ વિશ્રામના ઠામ જેવા,
હયાણુ તમોને નમું દેવદેવા.
તમે પૃથ્વી સાથે સ્ખયા સર્વ પ્રાણી,
તમે વેદ વિદ્યા વિશેષે વખાણી;
તમે માણસોને દીધા મીઠા મેવા,
હયાણુ તમોને નમું દેવદેવા.
તમારા ગુણે શેષ મહેશ ગાવે,
તમારા પુરા પાડનો પાર ન આવે;
તમે છો ત્રિલોકી તણા તાત જેવા,
હયાણુ તમોને નમું દેવદેવા.

ભજ શેષને શારદા ચંદ્ર ઇંદ્ર,
 ભજ આપને નિત્ય મોટા મુનીંદ્ર;
 સદાશિવ જવા સજ નિત્ય સેવા,
 દયાળુ તમોને નમું દેવદેવા.

(ક. દ. ડા.)

૧૨૧

જય જય જગતકર્તાર ભવ ભર્તાર તું ભગવંત છે,
 અત્યંત તું શ્રીમંતને ઐશ્વર્યવંત અનંત છે.
 તું તારનાર ઉગારનાર નિવારનાર અનીષ્ટતું,
 તું સ્થાપનાર ઉથાપનાર તું અપનાર અલીષ્ટતું.
 તું સકળ સ્વામી અમળ નામી ધામી અવિચળ ધામનો,
 શશી સૂર્ય શેષ સમુદ્ર સૌ સ્ત્રજનાર તુંજ તમામનો.
 પ્રભુ તુંજ ચરિત્ર વિચિત્ર ચિત્ર ચિત્ર જગત પવિત્ર છે,
 ધુની વાયુ વારી પ્રવાહિની દશ દીશ તુંજ વાણંત.
 તું તણુ તણે પર્વત કરે પર્વત તણું તણુ તું કરે,
 સમસ્તાંજ સત્ય સહાય થઈ તું હઠ વિના હરકત હરે.

તુજ અકળમાયા સકળસ્થળ પ્રભુ પ્રબળ બળ છે તુજ તણું,
 ઘટઘટતણી ઘડી સુઘડ ઘટના ઘટિત કાર્ય કર્યું ઘણું.
 ભયભીતનો ભય ભાંગીને ભવસુખ ભરે ભગવાનનું,
 શુણગાન સુણીને કાનથી દે છે અમરપદ દાનનું.
 પ્રભુ ગરીબના પોકાર તું સુણનાર સત્ય સમર્થ છે,
 બકવાદ તુજ જશ બાદ વાદ વિવાદ સધળા વ્યર્થ છે.
 તું એક ધશ હરેક જનનો નામ ભિન્ન અનેક છે,
 તું સર્વની અરજ સુણે છે નિયમ તારો નેક છે.

(ક. દ. ડા.)

૧૨૨

દયાળુ જગ સર્જનહાર રે, દીનના દુઃખહરનાર રે (૭૬)
 તું કારક પ્રતિપાળક તારક, નિર્ભળ નિત્ય ઉદાર,
 કામાકૃપાફલનેત્રેનિહાળીને, હીણઅધર્મોનેઉદ્ધારરે—દયાળુ.
 સુદ્ર વિજયના ક્ષણિક સુખસાફીધાં છળ કપટો નિરધાર,
 સ્વાર્થેસંતાપ્યાસાધુસુશીલજન, તેઅપરાધનિવારરે—દયાળુ.
 અંતસમય મનેઅન્યનસુઝેપ્રભુ, તુજવિણુ કાણુ સુખકાર,
 કુટિલકુછંદીનેસુમાર્ગેસુઝાડીભવસાગરપારઉતારરે—દયાળુ.

૧૨૩

✽ પ્રભુ સર્વ શક્તિમાન, કરૂણા કૃપાનિધાન
 ધરીયે તમારું ધ્યાન સન્નિધ પધારે.
 ભગવત તું સમાન, નથી દોષ બળવાન
 સંકટ સેવક તણાં સધળાં નિવારે—પ્રભુ સર્વ
 અનુગ્રહ ઉપકાર, કરે તમે વારંવાર
 ચિત્તથી તમારા પ્રભુ કદી ના વિસારે.
 કીધા બહુ અપરાધ ક્ષમા કરે વિશ્વનાથ
 વિભુ માતતાત તમે કરૂણા વિસ્તારે—પ્રભુ સર્વ

૧૨૪

✽ મંગળ છે નામ તારું, મંગળ છે ધામ તારું
 મંગળ છે કામ તારું, ત્રિલોચન નાથ તું;
 તુજ પદ છે વરદ, કૃત કર્મ ફળ પ્રદ
 અભ્યક્ત અખંડ એક અકળ અબાધ તું—મંગળ
 એવો તું પ્રભુ મહાન, સધળે વિરાજમાન
 બાણી લે બધી અમારી, અંતરની વાત તું;
 અવગુણ છે અગાધ, ગણના ન થાય નાથ
 તરવું છે તારે હાથ પ્રભુ માતતાત તું—મંગળ

૧૨૫

પ્રભુ છો મંગળકારીરે, મહેશ્વર ભવભય હારી (૮૬)
 પ્રભ સચ્ચિદ્ધન મુકિત પ્રદાતા, સકળ સૃષ્ટિના ભૂપ,
 એક અખંડ ચરાચરસ્વામી, અનુપમ શાંતગ્વરૂપ-પ્રભુ
 જયંજયંજયજયજય જગદીશ્વર, જય પ્રભુ કરુણાનિધાન,
 જય પરબ્રહ્મ પરેશ્વર દાતા, જય શુદ્ધ શક્તિમાન-પ્રભુ
 સૃષ્ટ વસ્તુથી ભિન્ન છતાં છો, અંતર્યામી ધર,
 શુદ્ધ ભક્તિમાંલીનકરીલો, એજ માગું જગદીશ-પ્રભુ
 શરણુપણું તારું ગ્રહણ કીધું છે, રાખી મને વિશ્વાસ,
 ચરણપ્રત્યે પ્રભુ રાખો અમોને જાણી પોતાનોદાસ-પ્રભુ
 (પ્રભુપ્રાર્થનામાળામાંથી)

૧૨૬

સર્વે ગુણ સંપન્ન સ્વામીરે, સ્તવુંતુંનેઅંતર્યામી (૮૭)
 જય જગત્રાતા વિશ્વવિધાતા, સદ્ગુણ દાતા મહેશ (૨)
 મહામુનીશ્વર તુજ ગુણ ગણતાં, પારનપામ્યાલેશ-સર્વે
 એક અજાત અદ્વિતીય તમે છો, પુરણુ બ્રહ્મ પરેશ (૨)
 અદ્ભુત તારી કૃતીયો જણાયે, વિશ્વ વિશે વિરણેશ-સર્વે

ઓ પ્રભુ તારી પ્રભુતા મોટી વાણીશ્રી નવ વૃણાય (૨)
 પરમ કૃપાળુ પરમ પ્રેમાળુ, પરમ ન્યાયીઓસદાય-સર્વે
 નમી નમીને પ્રેમ થકી હું, વિનવું જોડી હાથ (૨)
 મોક્ષગતિ મનેઆપો પ્રભુજી, શરણેઆગ્યોછું નાથ-સર્વે
 (પ્રભુમાર્ધનામાગામાંથી)

આરતી.

૧૨૬

જયદેવ જયદેવ,
 જય જય જગકર્તા, પ્રભુ જય જય જગ કર્તા,
 ભગવત તું ભવભર્તા (૨) હરકત સંહર્તા-જયદેવ
 પુરણ પરમ પરાક્રમી, પ્રભુ વિભુ પરમાત્મા-પ્રભુ પ્રભુ
 સકળ કળાધર શ્રીમત (૨) ધીમતધરમાત્મા-જયદેવ
 તું સચરાચર સ્વામી, બળવંત બહુનામી-પ્રભુ બળ
 વિમળ મંડળ વિશ્રામી (૨) ધન્ય અચળધામી-જય
 તત્ત્વ સકળ ગુણ તારા, સર્વ થકી સારા-પ્રભુ સર્વ
 અંતર્યામી અમારા (૨) પ્રાણથકી પ્યારા-જયદેવ

કરૂણા કર ઉપકારી, ધર્મ બિરદ ધારી—પ્રભુ ધર્મ
 તેં ભવપાર ઉતારી (૨) અંગણીત નરનારી—જયદેવ
 તુજ મહિમા બહુ મોટા, શુભ તારી શક્તિ—પ્રભુ શુભ
 સુરનર મુનિવર માગે (૨) ભલી તારી ભક્તિ—જયદેવ
 હે હરિ ! હરકત હરજે, કરૂણા ધણી કરજે—પ્રભુ કરૂણા
 અભય કરણ આદરજે, (૨) હર અરણ્ય ધરજે—જયદેવ
 (ક. દ. ડા.)

જીવને છેલ્લી શીખામણ.

૧૨૭

લાખ વાતોની એક વાત લેજે શીખામણ છેલ્લીરે,
 દયા રાખીને અન્ન દાન દેજે શીખામણ છેલ્લીરે.
 પરધન પથ્થર પ્રમાણે શીખામણ છેલ્લીરે,
 પરનારી માતા સમજણે શીખામણ છેલ્લીરે.
 બુઠ સાથે જરૂર વેર ખાંધે શીખામણ છેલ્લીરે,
 શ્વાસ ઉશ્વાસે રામતાર સાંધે શીખામણ છેલ્લીરે.
 પોત પોતાનો ધર્મ સર્વે પાળે શીખામણ છેલ્લીરે,
 જ્યાં અવળું દેખાય તેને ટાળે શીખામણ છેલ્લીરે.

શિવ વિષ્ણુનું એક નામ સાયું શીખામણુ છેલ્લીરે,
ખીજી બાતલ કરેડ કામ કાયું શીખામણુ છેલ્લીરે.
જ્ઞાન મેળવવા સાંભળો ગીતાજી શીખામણુ છેલ્લીરે,
રૂપિરાજ રામ એમ થાય રાજી શીખામણુ છેલ્લીરે.

શાન્તિ વિષે.

૧૨૮

* શાંતિ શાંતિ શાંતિ પ્રભુ, શાંતિ સદા આપો (૧૮૬)
પરમ કૃપા કરી કૃપાળ, કલેશકટ કાપો—શાંતિ૦
શરણુ આવી વિશ્વનાથ (૨) વંદન કરી જોડી હાથ,
સર્વજપે ભક્ત સાથ, શાન્તિ સુખ આપો—શાન્તિ૦
કરુણામય દષ્ટિ કરો (૨) દુઃખ નિમિત્ત સર્વે હરો,
મનવાંછિત અર્થ પુરો, સુણી તમે વિજ્ઞાપો—શાન્તિ૦
જપી તમારું પુણ્ય નામ (૨) કરીએ તમને પ્રણામ,
સત્ય શુદ્ધ ધર્મ સકળ દેશ વિશે સ્થાપો—શાન્તિ૦

સૌનું ભક્ત ઇચ્છા ત્રિષે,

૧૨૯

કુનીયાના દુઃખ નિવારો રાજ, દયા કરોને હવે દીનબંધુ
 જન પામ્યા છે પીડા પાકી (૨)
 બનવાની ન રહી બાકી રાજ—દયા કરો
 આ સંકટ તો નથી સહેવાતું (૨)
 નજરે જોયું નથી જાતું રાજ—દયા કરો
 આ ઈશ્વર છો તમે ઇનસાફી (૨)
 મહારાજ કરો હવે માફી રાજ—દયા કરો
 સૌ પામ્યા છે શિક્ષા પુરી (૨)
 તેમાં જોતો નથી અધુરી રાજ—દયા કરો
 ફરીથી મનમાં ઠાઈ નહીં કુલે (૨)
 ભવમાં આ દુઃખ નહીં જુલે રાજ—દયા કરો
 સુખ પામે સૌ ગામે ગામે (૨)
 દીધો આશીષ દલપતરામે રાજ—દયા કરો

૧૩૧

સૌનું કરો કલ્યાણ, દયાળુ પ્રભુ,
 સૌનું કરો કલ્યાણ (૨ક.)
 નરનારી પશુ પક્ષીની સાથે,
 જીવ જંતુનું તમામ--દયાળુ.
 જગતા વાસીઓ સૌ સુખ ભોગવે,
 આનંદ રહી આઠો જામ--દયાળુ.
 દુનિયામાં દરદ દુકાળ પડે નહીં,
 લડે નહીં કોઈ ગામ--દયાળુ.
 સર્વે જગે સુખકારી વધેને,
 વળી વધે ધનધાન્ય--દયાળુ.
 કોઈ કોઈનું જીવન નવ ઇચ્છે,
 સૌનું ઇચ્છે સૌ સમાન--દયાળુ.
 પોત પોતાના ધર્મ પ્રમાણે,
 સર્વ ભજે ભગવાન--દયાળુ.

૫૬	પાનું
સત્સંગ વિષે.	
૧ મહાપદ લાઈયું જેને	૧
૨ સુખ કહ્યું ન જાય	૨
૩ જેને ન કીધો સત્સંગ	૨
૪ સંતો અમે વહેવારીયા	૪
૫ જેને ધેર દરિજન	૪
ગુરૂ વિષે.	
૬ દરિગુણ બાર બાર	૪
૭ સદ્ગુરૂના તે શખ્દ	૫
૮ સદ્ગુરૂએ અમને મારેલ	૬
હૃદય સ્વરૂપ વિષે.	
૯ તું અગાધ પરચક્ત	૬
૧૦ તું અગાધ તું અગાધ	૭
૧૧ એસા દેશ હમારા માથે	૭
૧૨ હમ સાકાર ઉપાસીવે	૮
૧૩ હમતો કૃષ્ણ છપ્પીલો	૯
૧૪ તું તો ન્યારો રહીને	૯
૧૫ એહી હમારે મીનાથજી	૧૦
૧૬ એ છે નિરાકાર સાકાર	૧૧
સંત વિષે.	
૧૭ નંદ નંદનકે પ્યારે	૧૧
૧૮ મળે જીવન મુક્ત	૧૨
૧૯ ધન્ય ધન્ય એ સંત	૧૩
૨૦ સંત બક્ષણ ત્રીસ	૧૪

૫૬	પાનું
૨૧ સંત પારસ મંદન	૧૪
૨૨ સાધુ તે જનનો સંમ	૧૫
૨૩ ઝો બાપરે શાન્તિ	૧૬
૨૪ સંતનકે સંગ લાગરે	૧૭
૨૫ વહાલારે સંતને જય	
જોગી ન જવા વિષે.	
૨૬ નિશ્ચે કરો રામનું નામ	૧૮
ભક્તિ વિષે.	
૨૭ સંતો ભક્તિરૂપી એક	૧૯
૨૮ ભક્તિ મહા બળવંતીરે	૨૦
૨૯ ભજનકો પરિમાન	૨૦
ભક્તિમાં શરમનકરવા વિષે.	
૩૦ દરિનો મારગ છે શરનો	૨૧
૩૧ ભક્તિ શુરવીરની સાચી	૨૨
૩૨ તમે નામ નારાયણનું	૨૩
૩૩ ભાવે ભજતાં તે	૨૩
પ્રભુ પાતાના ભક્તોને બહેજે.	
૩૪ નીચકુળમાં તે રોહીદાસ	૨૪
૩૫ જે જન ઓધા મોહે	૨૫
૩૬ વહાલો મારો સાચાનો	૨૬
૩૭ દરિને ભજતાં હજી	૨૭
વિદ્યાસ વિષે.	
૩૮ મેં બરાસે અપને	૨૭

૫૬ પાનું
 ૪૯ રામ રતન ધન પાયો ૨૮
 ૪૦ રામ સમરનારે કાંઈ ૨૮
ભજનમાં આગસનહીં કરો.
 ૪૧ આંધળી તે દુનીયા ૨૯
 ૪૨ ભજન વિના જીવડા ૨૯
 ૪૩ હરિનામ વિના નર ૩૦
 ૪૪ હરિ નહીં ગાયો ૩૧
ભકિત જલદી કરવા વિષે.
 ૪૫ હરિ ભજ્યાનું ટાણું ૩૧
 ૪૬ કાયા છે ત્યાં સુધી ૩૨
 ૪૭ જ્યાં લગી આત્મા ૩૩
 ૪૮ તારી કાયા નખરમારે ૩૪
મોત વિષે.
 ૪૯ તાગ મનમાં જાણે છે ૩૪
 ૫૦ તારે માથે નગારા ૩૫
 ૫૧ જા વિચારીને જીવ ૩૬
 ૫૨ મારો હંસલો નાનો ને ૩૭
જગત્ મિથ્યા.
 ૫૩ સખી જન જગત ૩૮
 ૫૪ ચેત! પ્રાણી આ નરકની ૩૮
દુઃખ વિષે.
 ૫૫ સંકટ કોણુ નિવારે ૪૦
 ૫૬ સંકટ સર્વ હરો ૪૦
 ૫૭ મુને લીનથી વિસરતા ૪૧
 ૫૮ દુસરો કોન સુખલાલ ૪૨

૫૬ પાનું
અર્પણ વિષે.
 ૫૯ સુખછે તમાગશરણમાં ૪૩
 ૬૦ સમરણુ કરીએ ૪૩
ભગવદ્ મંત્ર.
 ૬૧ રામ રાખે તેમ રહીયે ૪૪
 ૬૨ શ્રીજી કરે સો ભલી ૪૫
 ૬૩ હરીજન થપને હાણુ ૪૬
 ૬૪ જીવ તું શીન્ને ચિંતા ૪૬
ભજનની જરૂર આનવિષે.
 ૬૫ ગોવિંદ ગાવ મન ૪૭
 ૬૬ ભજન કેમ કરતો નથી ૪૮
 ૬૭ દેવોને જો દુર્લભ ૪૮
 ૬૮ હરી ભકિત કરનારે ૪૯
 ૬૯ હરીસે કોઈ નહોતો ૫૦
 ૭૦ ભજી લેને પ્રભુને ખીજું ૫૦
 ૭૧ લેહ લગાડો રામને જાં પા ૫૧
 ૭૨ હરી ભજીએ તો આવે ૫૨
 ૭૩ મારે આજે આનંદનો ૫૩
 ૭૪ ધન્ય જેણે હરીગુણ ૫૩
પ્રેમ વિષે.
 ૭૫ વહાલો પ્રેમને વરા થયા ૫૪
 ૭૬ પ્રેમની વાત છે ન્યારી ૫૫
 ૭૭ મેંસે હરીગુણ ગાવત ૫૬
 ૭૮ દીલ લગાય રામ ૫૬
 ૭૯ જે કોઈ પ્રેમઅંશ ૫૭

વ્યભીચાર વિષે.

૮૦ ધિક ધિક તારો જો ૫૭

૮૧ તમે પાછાંને વળાવોરે ૫૮

સાધારણ નીતિ વિષે.

૮૨ ભાવે ઠરી મકતો તમે ૫૯

૮૩ ભાવથી પ્રભુ જાને ૫૯

પરમાર્થ વિષે.

૮૪ તું તીર્થમાં જ્યાં ત્યાં ૬૦

૮૫ ધિર ઠરીને કોઈ આ ૬૧

૮૬ કોઈનો ભાર ન રાખે ૬૨

સ્મરણ વિષે.

૮૭ સુમરન બિના સુખ ૬૩

૮૮ નારાયણનું નામ લેને ૬૪

નામ મહાત્મ્ય વિષે.

૮૯ શ્રી નાયજના નામ ૬૫

૯૦ કૃષ્ણ રામા રામા ૬૫

૯૧ જાન રામ રામ રામ ૬૬

શ્રી કૃષ્ણ વિષે.

૯૨ જ્યજ્ઞ્ય કૃષ્ણકમલદલ ૬૭

૯૩ કાહે ન મંગલ ગાવે ૬૭

૯૪ મજ વહાણુરે વૈકુંઠ ૬૮

લયલીનતા વિષે.

૯૫ મનેવધાયુ વહાલાજની ૬૯

૯૬ રામબાણુ લાગ્યાં હોય ૭૦

૯૭ રે સગપણુ ઠરીવરનું ૭૧

૯૮ વરીએ તો શામળીયો ૭૧

૯૯ વરીએ શામળીયોવરની ૭૨

૧૦૦ થેલા અમે જલે થયારે ૭૩

૧૦૧ રસ અગમ અપાર ૭૪

૧૦૨ લેહ લાગી મુને તારી ૭૬

૧૦૩ લેહલાગી મને લેહ ૭૬

૧૦૪ સુરતા લાગીરે તેની ૭૭

૧૦૫ દરી મહીમા મોટા ૭૮

૧૦૬ ઝોધવ કયારે આવશે ૭૮

૧૦૭ રામ સલામાં અમે ૭૯

પ્રાર્થના વિષે.

૧૦૮ વીઠલ વીજાધાર પ્રભુ ૮૦

૧૦૯ દીનનો દયાળ છોડી ૮૧

૧૧૦ અબીવંદન જલ પદે ૮૨

૧૧૧ અન્ય નહી પ્રભુ ત્રાતા ૮૨

૧૧૨ શરણ ખરુંછે તમારું ૮૩

દીનતા વિષે.

૧૧૩ અપરંપાર પ્રભુ ૮૪

૧૧૪ અપરાધો અમારા ૮૪

૧૧૫ અપરાધ ક્ષમા કરો ૮૫

૧૧૬ મારીગતી કેમકરશે ૮૫

૧૧૭ ચાકર રાખાજરે ૮૬

કૃપા વિષે.

૧૧૮ કૃપા વિના પ્રભુજી ૮૭

૧૧૯ કૃપા કરો કીરતાર ૮૭

૫૬

પાનું

ધર્મરનાં વખાણ.

૧૨૦ તમે સર્વ સંસાર ૮૮

૧૨૧ જયજય જગતકર્તા ૮૯

૧૨૨ દયાળુ જગસર્જનહાર ૯૦

૧૨૩ પ્રભુ સર્વશક્તીમાન ૯૧

૧૨૪ મંગળ છે નામતાડ ૯૧

૧૨૫ પ્રભુછો મંગળકારારે ૯૨

૧૨૬ સર્વે ગુણ સંપન્ન ૯૨

૫૬

૧૦૬

પાનું

આરતી.

૧૨૭ જયદેવ જયદેવ ૯૩

જીવને છેલ્લી શીખામણ.

૧૨૮ ભાખવાતોનીએકવાત ૯૪

શાંતિ વિષે.

૧૨૯ શાંતિ શાંતિ શાંતિ ૯૫

સૌનું બલું ધમ્મવા વિષે.

૧૩૦ દુનીયાનાદુઃખનિવારો ૯૬

૧૩૧ સૌનું કરો કલ્યાણ ૯૭

પુસ્તકો.

સંસારમાં સ્વર્ગ.	કીંમત	રૂ. ૧૥
સ્વર્ગનું વિમાન (ખીજી આલૃત્તિ)		રૂ. ૧
સ્વર્ગની કુચી	કીંમત	રૂ. ૧
સ્વર્ગનો ખજાનો (છપાય છે)	કીં	રૂ. ૧
સાચું સ્વર્ગ (છપાય છે)	કીં.	રૂ. ૧૥

વેદ અમૃતજાલ સુંદર છ પઢીયાર
ચોરવાડકર.

મુંબાઈ.

“સુલેશ” પ્રીટિંગ પ્રેસ, મુંબાઈ.

